

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76-3003

Chișinău

23 martie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 144 din 23 martie 2022.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege nominalizat este Ministerul Finanțelor, în comun cu Comisia Națională a Pieței Financiare.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege în limba română (1 filă) și în limba rusă (1 filă);
2. Proiectul de lege în limba română – (49 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (5 file);
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (64 file);
5. Proces verbal al ședinței interinstituțională (3 file);
6. Avize și recomandări (21 file);
7. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (3 file);
8. Expertiza Ministerului Justiției (3 file).

Secretar general adjunct
al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Teacă Diana
Tel.: 022 250 385

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	92	
"24"	03	2022
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefôn:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 174

din 23 martie 2022

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

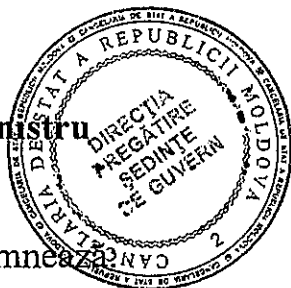
Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul finanțelor

Ministrul justiției

NATALIA GAVRILIȚA

Dumitru Budianschi

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REUBLICII MOLDOVA**LEGE****privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto
pentru prejudicii produse de vehicule**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 263 din 7 octombrie 2009; art. 21 (2) și art. 181 (3) din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (solvabilitate II) (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 335 din 17 decembrie 2009, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și de modificare a Directivelor 2009/138/CE și 2013/36/UE.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Secțiunea 1
Obiectul și domeniul de aplicare a legii**

Articolul 1. Obiectul de reglementare și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege reglementează:

a) raporturile juridice dintre asigurători, asigurați și persoane terțe ce derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule, precum și modul de realizare a acestui tip de asigurare;

b) modul de organizare și funcționare a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

(2) Domeniul de aplicare a prezentei legi este asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, respectiv, obligația de a încheia contracte și de a stabili excepțiile de la această obligație, limitele teritoriale de aplicare, limitele de răspundere, drepturile și obligațiile asiguraților/persoanelor păgubite/asigurătorului, riscurile acoperite și excluderile, procedura de stabilire și plată a despăgubirilor, verificarea asigurării, facilitățile și penalitățile aplicabile asiguraților și asigurătorilor, precum și instituțiile responsabile pentru furnizarea/prezentarea informațiilor necesare stabilirii daunelor/prejudiciilor.

(3) În temeiul prezentei legi, asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto externă se aplică și prevederile Regulamentului general al Consiliului Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” sau alte reglementări aferente.

(4) Prevederile prezentei legi nu se aplică vehiculelor care nu sunt supuse înmatriculării de stat și sunt utilizate de serviciile Forțelor Armate din Republica Moldova.

(5) În textul prezentei legi, referirile la despăgubirile de asigurare, persoanele păgubite, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto se citesc ca referiri la despăgubiri și îndemnizații de asigurare, respectiv, la persoane păgubite/vătămate, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, cu excepția cazului în care nu se prevede altfel.

Articolul 2. Obiectul asigurării

(1) Obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului și/sau a utilizatorului de vehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală/deces produs(ă) prin accident de vehicul în limitele teritoriale de acoperire și limitele de răspundere ale contractului de asigurare.

(2) Teritoriul pe care vehiculul staționează în mod obișnuit se referă la teritoriul Republicii Moldova, în care vehiculul deține plăcuță de înmatriculare, indiferent dacă o astfel de plăcuță este permanentă sau temporară, sau:

a) în cazul în care nu există înmatriculare/înregistrare pentru un anumit tip de vehicul, dar vehiculul are un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau un semn distinctiv similar plăcuței de înmatriculare/înregistrare, teritoriul statului în care a fost eliberat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau semnul respectiv; sau

b) în cazul în care pentru anumite tipuri de vehicule nu există plăcuță de înmatriculare/înregistrare, contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și nici vreun semn distinctiv, teritoriul statului în care proprietarul vehiculului este rezident permanent; sau

c) în cazul în care vehiculul nu are plăcuță de înmatriculare/înregistrare sau are o plăcuță care nu corespunde sau nu mai corespunde cu vehiculul și a fost implicat într-un accident, teritoriul statului în care a avut loc accidentul, cu

scopul de a soluționa cererea de despăgubire de către biroul național sau organismul de plată a despăgubirilor.

Articolul 3. Definiții

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

accident de vehicul – eveniment neprevăzut în care a fost implicat cel puțin un vehicul în urma căruia au rezultat prejudicii materiale și/sau vătămare corporală ori decesul uneia sau mai multor persoane;

asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule (în continuare – *asigurare obligatorie RCA*) – contract de asigurare, probat prin polița de asigurare RCA (internă) și/sau certificat de asigurare „Carte Verde” (externă), prin care un asigurător licențiat să practice asigurare obligatorie RCA se obligă, în baza unei prime de asigurare plătită de către asigurat, să despăgubească prejudiciul cauzat prin accident de vehicul produs în perioada de valabilitate a contractului de asigurare;

asigurător RCA (societatea de asigurare) – asigurător licențiat să desfășoare activitate de asigurare obligatorie RCA;

asiguratul – proprietarul sau utilizatorul unui vehicul a cărui răspundere civilă delictuală este preluată de către un asigurător RCA, în baza contractului de asigurare obligatorie RCA, valabil pentru prejudiciile produse terțelor persoane din accidente de vehicule;

autoritate de supraveghere – Comisia Națională a Pieței Financiare;

birou național al asigurătorilor auto (în continuare – *birou național*) – organizație profesională, constituită în conformitate cu Recomandarea nr. 5 din 25 ianuarie 1949, adoptată de către Subcomitetul pentru transport rutier al Comitetului pentru transport pe uscat din cadrul Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite și a legislației naționale privind asigurarea RCA pentru prejudicii produse de vehicule, care reunește societățile de asigurare care sunt autorizate într-un stat să practice activitatea de asigurare obligatorie RCA;

Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (în continuare – *BNAA*) – *birou național din Republica Moldova*, asociație profesională, independentă și autonomă a tuturor societăților de asigurare care sunt licențiate în baza legii, să practice în Republica Moldova activitatea de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și care îndeplinește atribuțiile de birou național în Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde”, de organism de plată a despăgubirilor, precum și alte atribuții conferite de prezenta lege;

bonus-malus – sistem prin care persoana asigurată este încadrată în una dintre clasele de bonus (ceea ce conduce la reducerea primei de asigurare) sau în una dintre clasele de malus (ceea ce conduce la majorarea primei de asigurare), în funcție de istoricul persoanei în perioada de referință;

„*Carte Verde*” – document internațional de asigurare, eliberat în numele unui birou național al asigurătorilor auto, care atestă existența asigurării obligatorii RCA în conformitate cu oricare dintre modelele aprobate de către Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „*Carte Verde*”;

Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” (în continuare – *Consiliul Birourilor*) – asociație internațională non-profit a birourilor naționale din statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „*Carte Verde*”, organizată în conformitate cu legislația din Belgia, care este responsabilă pentru administrarea și coordonarea relațiilor dintre birourile naționale privind asigurarea de răspundere civilă auto;

constatare amiabilă a accidentului – procedură simplificată și benevolă de documentare a accidentului de vehicul soldat doar cu daune materiale nesemnificative, prin completarea și semnarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului de constatare amiabilă de accident, stabilit de către autoritatea de supraveghere;

daună materială nesemnificativă – daună cauzată prin avarierea sau distrugerea de bunuri în urma unui accident de vehicul, a cărei sumă nu depășește cuantumul maxim de despăgubire, stabilit prin actele normative ale autorității de supraveghere, în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul;

daună parțială – avarierea vehiculului în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților componente și a pieselor avariate este posibilă și valoarea pagubei real suportate nu depășește 75% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului;

daună totală – distrugerea sau avarierea întregului vehicul, bun în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților componente avariate este egală sau depășește 75% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului;

decontare directă – serviciul auxiliar de gestionare a daunelor de către asigurătorii RCA a propriilor asigurați, care se ofertează de către asigurător, iar achiziția acestuia este opțională de către asigurat;

dosar de daune – dosar care include totalitatea documentelor necesare constatării și soluționării cererii de despăgubire;

limitele teritoriale de acțiune ale asigurării de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule:

- a) teritoriul Republicii Moldova – asigurarea internă; sau
- b) teritoriile statelor membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „*Carte Verde*” – asigurarea externă;

persoană păgubită (vătămată) – orice persoană îndreptățită să primească despăgubiri pentru o pagubă sau un prejudiciu suferit ca urmare a producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie RCA sau care, în condițiile prezentei legi, este îndreptățită de a formula către BNAA pretențiile de despăgubire;

poliță de asigurare RCA – document, cu valabilitate în limitele teritoriului Republicii Moldova, care probează încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA internă și certifică existența asigurării de răspundere civilă pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule;

prejudiciu – efect negativ suferit de către persoana vătămată în urma producerii unui risc acoperit printr-un contract de asigurare obligatorie RCA;

prima de asigurare de bază – prima calculată prin metode actuariale în baza informațiilor statistice ale asigurătorului RCA, care constă din prima de risc estimată și factorul de încărcare;

prima de referință – prima de asigurare indicativă, calculată de către autoritatea de supraveghere în baza datelor statistice la nivelul pieței de asigurări obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă;

Regulament General al Consiliului Birourilor – document oficial, adoptat de către Consiliul Birourilor la Rethymno (Creta) la 30 mai 2002, care încorporează toate prevederile obligatorii ce guvernează relațiile dintre birourile naționale din statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”;

unitate de reparații – persoană juridică înregistrată în Republica Moldova, a cărei activitate de bază este întreținerea și reparația vehiculelor și este înregistrată și autorizată pentru aceste activități în conformitate cu legislația;

utilizator – persoană fizică sau juridică care deține sau utilizează un vehicul, căreia proprietarul vehiculului îi acordă dreptul de folosință asupra acestuia, pe o anumită perioadă, în baza unui contract de locațiune, contract de leasing sau alt act juridic întocmit în condițiile legii, alte persoane care conduc vehiculul cu sau fără consimțământul proprietarului. În cadrul instruirii la cursurile de șoferie, utilizator se consideră persoana care efectuează instruirea în conducerea vehiculului;

valoare rămasă – valoarea părților din vehicul rămase neavariate, demontabile și valorificabile în caz de daună totală a acestuia;

vehicul – sistem mecanic, cu sau fără autopropulsie, destinat transportului de persoane sau de bunuri ori echipat cu mecanisme care pot executa anumite lucrări, dar care nu se deplasează pe șine, inclusiv orice tip de remorcă, indiferent dacă este cuplată sau nu, pentru care în Republica Moldova există obligația legală de înmatriculare.

Articolul 4. Obligația de asigurare de răspundere civilă auto

(1) Persoanele fizice și juridice care utilizează vehicule înregistrate în Republica Moldova sunt obligate să încheie contracte de asigurare obligatorii RCA pentru orice cazuri de răspundere civilă delictuală pentru daunele și prejudiciile produse terților prin accidente de vehicule. Contractul de asigurare obligatorie RCA acoperă în mod obligatoriu atât prejudiciile materiale, cât și cele rezultate din vătămările corporale/deces.

(2) Prin contractul de asigurare este acoperită, de asemenea, orice daună și prejudiciu cauzat în cadrul limitelor teritoriale ale contractului de asigurare obligatorie RCA externă, în conformitate cu legislația din statul unde a avut loc accidentul.

(3) Nu sunt obligate să încheie un contract de asigurare obligatorie RCA persoanele fizice și juridice care posedă vehicule retro (de colecție, de interes istoric sau etnografic), care utilizează vehicule exclusiv în scopul antrenamentelor, curselor, întrecerilor sau raliurilor organizate legal, pentru riscurile ce derivă din aceste activități, proprietarii de vehicule sau organizatorii competiției se pot asigura facultativ. În cazul în care acestea circulă pe drumurile publice este obligatorie încheierea unui contract de asigurare obligatorie RCA.

(4) Persoanele care intră pe teritoriul Republicii Moldova conducând vehicule înregistrate în alte state se consideră asigurate dacă:

- a) sunt asigurate în conformitate cu prezenta lege;
- b) posedă documente de asigurare internațională, valabile pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 5. Cazul asigurat

(1) În cadrul asigurării obligatorii RCA, cazul asigurat este accidentul produs de un vehicul, al cărui proprietar sau utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, cu cauzarea de prejudicii:

- a) atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului;
- b) în urma desprinderii accidentale, în timpul deplasării vehiculului, a remorcilor, semiremorcilor sau atașelor;
- c) produse de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul;
- d) ca urmare a scurgerii, risipirii sau căderii accidentale a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate;
- e) la urcarea în vehicul și la coborârea din acesta.

(2) Nu se consideră caz asigurat dacă accidentul a avut loc ca urmare a imposibilității fortuite de executare, inclusiv prin diferite acțiuni sau măsuri militare în timp de război sau de stări de urgență legate de acțiuni militare sau calamități naturale, de explozii nucleare, de radiație sau poluare radioactivă, de dezordini în masă, de activități teroriste.

Articolul 6. Exigențele față de asiguratorul de răspundere civilă auto

(1) Asiguratorul poate practica asigurare obligatorie RCA internă dacă îndeplinește cumulativ, suplimentar la cerințele stabilite prin legislația cu privire la activitatea de asigurare și reasigurare, următoarele condiții:

- a) dispune de cel puțin câte un reprezentant de despăgubiri conform prevederilor prezentei legi;
- b) dispune de dotare cu tehnică de calcul și sisteme informatice adecvate și de personal care să permită ținerea evidenței detaliate a documentelor de asigurare și centralizarea informațiilor/datelor colectate și are capacitatea de a

comunica pe cale electronică aceste informații către sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto, constituit de către autoritatea de supraveghere. În acest sens este obligatoriu ca sistemul informațional al asigurătorului să permită transmiterea în regim online, prin tehnologiile web, și comunicarea informațiilor despre asigurarea obligatorie RCA între sediul central și/sau sucursalele/subdiviziunile autorizate ale asigurătorului și autoritatea de supraveghere;

c) nu se află în proces de rezoluție financiară sau de insolvență în conformitate cu legislația specială în domeniul asigurărilor și insolvenței;

d) dispune legal de cel puțin unul dintre sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, care are la bază prețuri din cataloagele producătorilor de piese de schimb, părți componente și materiale necesare reparației și corespunde cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Asigurătorul poate practica asigurare obligatorie RCA externă, dacă îndeplinește, suplimentar la condițiile stabilite la alin. (1), următoarele cerințe cumulative:

a) să dispună de experiență de cel puțin 2 ani în asigurarea obligatorie RCA (acumulată pe teritoriul Republicii Moldova sau pe teritoriul unui alt stat, în cazul în care se solicită înființarea sucursalei);

b) să participe cu mijloace bănești proprii la Fondul de compensare, constituit conform prevederilor prezentei legi, în cuantumul stabilit în actele normative ale autorității de supraveghere;

c) să participe cu mijloace bănești proprii la formarea garanției financiare externe stabilită de către Consiliul Birourilor și prevăzută de prezenta lege, pentru perioada în care este în vigoare recomandarea Consiliului Birourilor de menținere a unei astfel de garanții;

d) să dispună de rata solvabilității de cel puțin 120% confirmată de actuar, la momentul depunerii cererii/documentelor pentru obținerea dreptului de a practica asigurare obligatorie RCA externă.

Articolul 7. Reprezentantul de despăgubiri

(1) Asigurătorul RCA este obligat să numească în cel puțin 3 municipii din Republica Moldova (Chișinău, Bălți, Comrat) câte un reprezentant de despăgubiri, responsabil să reprezinte asigurătorul RCA în limitele împuternicirilor.

(2) Reprezentantul de despăgubiri este împuternicit să reprezinte asigurătorul RCA pentru instrumentarea cazurilor de daună în limitele competenței atribuite. În acest scop, reprezentantul de despăgubiri întocmește dosarul de daună și ia toate măsurile necesare pentru soluționarea cererilor de despăgubire pretinse de către persoana păgubită, pentru prejudiciile cauzate în urma unui accident de vehicul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA.

(3) Reprezentantul de despăgubiri poate acționa în numele mai multor asigurători RCA.

(4) Reprezentantul de despăgubiri trebuie să fie mandatat să reprezinte asigurătorul RCA cu dreptul de a recepționa cereri, de a colecta documentele necesare instrumentării dosarului de daune, de a întocmi și a semna procesul-verbal de constatare a daunelor.

(5) Numirea unui reprezentant de despăgubiri nu exclude dreptul persoanei păgubite de a acționa direct împotriva persoanei care a cauzat prejudiciul sau a asigurătorului RCA intern al acesteia, după caz.

(6) Asigurătorul RCA este obligat să informeze autoritatea de supraveghere cu privire la numele și prenumele, numărul de identificare de stat al reprezentantului de despăgubiri, adresa (sucursalei/subdiviziunii asigurătorului RCA) în care acesta va desfășura activitatea, în cazul în care reprezentantul este o persoană fizică, sau cu privire la denumirea, sediul, numărul de identificare de stat/codul fiscal, în cazul în care reprezentantul de despăgubiri este o persoană juridică, precum și cu privire la toate modificările în privința reprezentanților în termen de 7 zile lucrătoare de la numire ori modificare.

Secțiunea a 2-a

Contractul de asigurare obligatorie RCA

Articolul 8. Încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA

(1) Asigurarea obligatorie RCA se realizează nemijlocit prin încheierea unui contract de asigurare între proprietarul sau utilizatorul vehiculului și asigurătorul RCA, care se întocmește pe suport de hârtie și/sau prin mijloace tehnice electronice în regim online, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere. În cazul în care contractul de asigurare obligatorie RCA este încheiat prin utilizarea oricărui mijloc electronic, iar persoana nu l-a încheiat prin semnătura electronică, se prezumă că prin plata primei de asigurare, asiguratul și-a exprimat consimțământul privind încheierea contractului.

(2) Contractul de asigurare obligatorie RCA se încheie între asigurător și asigurat, fără indicarea persoanelor admise să utilizeze vehiculul (număr nelimitat de utilizatori). În temeiul contractului de asigurare obligatorie RCA este acoperit riscul oricărui utilizator de vehicul, indiferent dacă este încheiat de/din numele unei persoane fizice sau juridice, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(3) Dacă persoana fizică asigurată, cu excepția unui întreprinzător individual sau persoanelor care, în sensul legislației fiscale, prestează servicii profesionale și desfășoară activități profesionale independente, transmite în posesie unei persoane juridice vehiculul pentru care a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie RCA, în baza unui contract de locațiune sau altui act juridic întocmit în condițiile legislației, riscul celor admiși să utilizeze vehiculul de către

persoana juridică este considerat asigurat în temeiul contractului încheiat, însă asigurătorul este în drept de a înainta acțiune de regres conform art. 30.

(4) Dacă persoana juridică asigurată transmite în posesie unei întreprinderi care desfășoară activitate de chirie auto, activitate de transport rutier de persoane sau bunuri în regim de taxi vehiculul pentru care a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie RCA în baza unui contract de locațiune sau altui act juridic întocmit în condițiile legislației, riscul celor admiși să utilizeze vehiculul de către întreprindere este considerat asigurat în temeiul contractului încheiat, însă asigurătorul este în drept de a înainta acțiune de regres conform art. 30.

(5) Cererea pentru încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA se adresează asigurătorului. Asigurătorul nu este în drept să refuze examinarea și soluționarea cererii de asigurare.

(6) Încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA internă se dovedește cu polița de asigurare RCA, iar încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA externă se dovedește cu certificatul de asigurare „Carte Verde”. Polița de asigurare RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde” se eliberează cu condiția achitării integrale a primei de asigurare.

(7) În cazul înstrăinării vehiculului, asiguratul este obligat să informeze asigurătorul RCA. În cazul înstrăinării vehiculului, cu informarea asigurătorului RCA, asiguratul are opțiunea de a cesiona drepturile din contractul de asigurare noului proprietar sau de a rezoluționa contractul de asigurare obligatorie RCA existent. Rezoluțiunea poate avea loc dacă nu s-au plătit sau nu se datorează despăgubiri pentru evenimentele produse în perioada de valabilitate a asigurării. În cazul cesiunii, asigurătorul va ajusta prima de asigurare în baza factorului de risc respectiv al noului proprietar.

(8) Dacă în timpul valabilității contractului de asigurare obligatorie RCA are loc înstrăinarea vehiculului, fără informarea asigurătorului RCA, contractul de asigurare obligatorie RCA rămâne în vigoare, iar în cazul producerii riscului, asigurătorul RCA poartă răspundere cu dreptul de ajustare și de încasare, după caz, a unei prime de asigurare suplimentare de la noul proprietar, cu cesiunea drepturilor din contractul de asigurare obligatorie RCA.

(9) Orice modificări ale contractului de asigurare obligatorie RCA produc efecte din momentul operării acestora în sistemul informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto, administrat de către autoritatea de supraveghere.

(10) Duplicatul poliței de asigurare RCA și/sau al certificatului de asigurare „Carte Verde” se eliberează la cererea asiguratului după anularea documentelor pierdute/furate/deteriorate. Costul duplicatului este acoperit de către solicitant.

(11) Forma și conținutul cererilor de asigurare, ale contractelor de asigurare obligatorie RCA, ale formularului „Constatare amiabilă de accident”, precum și forma și conținutul ale poliței de asigurare RCA și ale certificatului de asigurare „Carte Verde” sunt unice pentru toți asigurătorii și se stabilesc conform

actului normativ emis de către autoritatea de supraveghere. Forma și conținutul certificatului de asigurare „Carte Verde” se stabilesc în conformitate cu modelul și condițiile aprobate de către Consiliul Birourilor.

(12) Persoana care are în proprietate sau utilizare mai mult de un vehicul înmatriculat ori supus înmatriculării în Republica Moldova poate încheia un singur contract de asigurare obligatorie RCA, în care va indica numărul vehiculelor, caracteristicile lor tehnice și datele de identificare, situație în care asigurătorul va elibera polița de asigurare RCA și/sau certificatul de asigurare „Carte Verde” pentru fiecare vehicul.

(13) La încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA, proprietarul sau utilizatorul vehiculului va permite asigurătorului să verifice starea tehnică a vehiculului și să solicite istoricul daunelor.

(14) Emiterea contractelor de asigurare obligatorie RCA se efectuează în subdiviziunile/sucursalele asigurătorilor sau intermediarilor în asigurări, dotate cu echipament de casă și control și tehnică de calcul, platforme web care să permită înregistrarea contractelor, ținerea evidenței și transmiterea informației către baza de date centralizată a asigurătorului, a BNAA și a autorității de supraveghere.

(15) Din momentul depunerii cererii și încheierii contractului de asigurare obligatorie RCA și pe parcursul valabilității acestuia, asiguratul permite accesul asigurătorului RCA la baza de date centralizată, la înregistrările privind accidentele și daunele anterioare și oferă toată informația solicitată de către asigurătorul RCA pentru evaluarea riscului și calculul primei de asigurare.

Articolul 9. Contractul de asigurare obligatorie RCA. Perioada de asigurare. Limitele teritoriale.

(1) Contractul de asigurare obligatorie RCA se încheie pe un termen de 12 luni, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2) și (3).

(2) Contractul de asigurare obligatorie RCA externă poate fi încheiat pentru perioade de asigurare mai mici de 12 luni, dar nu mai mici de 15 zile.

(3) Persoana care folosește pe teritoriul Republicii Moldova vehiculul înmatriculat în străinătate, dar neasigurat, sau al cărui termen de asigurare expiră în timpul aflării pe teritoriul Republicii Moldova încheie contract de asigurare obligatorie RCA internă cu asigurătorul RCA, la intrarea vehiculului pe teritoriul Republicii Moldova, la punctul de trecere a frontierei de stat, sau cel târziu în ultima zi de valabilitate a documentului de asigurare. Contractul se încheie pe toată perioada aflării pe teritoriul Republicii Moldova, dar pe un termen nu mai mic de 30 de zile.

(4) Răspunderea asigurătorului începe:

a) în cazul contractelor de asigurare obligatorie RCA internă:

- din ziua următoare celei în care expiră valabilitatea contractului anterior de asigurare obligatorie RCA, pentru asiguratul care își îndeplinește obligația încheierii asigurării cel mai târziu în ultima zi de valabilitate a acesteia;

- din ziua următoare celei în care s-a încheiat contractul de asigurare obligatorie RCA, pentru persoanele care nu aveau o asigurare obligatorie RCA valabilă la momentul încheierii noii asigurări;

- din momentul indicat în contractul de asigurare obligatorie RCA, dar nu mai devreme de data intrării în vigoare a certificatului de înmatriculare provizoriu sau a certificatului de înmatriculare a vehiculului, pentru vehiculele comercializate care urmează să fie înmatriculate;

- din momentul indicat în contractul de asigurare obligatorie RCA, pentru persoanele care folosesc pe teritoriul Republicii Moldova vehicul înmatriculat în străinătate;

- b) în cazul contractelor de asigurare obligatorie RCA externă – din data indicată în contract.

(5) Răspunderea asigurătorului încetează la ora 24.00 a ultimei zile de valabilitate înscrise în contractul de asigurare obligatorie RCA sau anterior acelei date, în momentul radierii din circulație a vehiculului de către autoritățile competente.

Articolul 10. Suspendarea, rezoluțiunea și încetarea contractului de asigurare

(1) Contractul de asigurare obligatorie RCA internă poate fi suspendat din momentul depunerii cererii persoanei care a încheiat contractul în următoarele circumstanțe:

- a) pe perioada suspendării dreptului de utilizare a vehiculului în conformitate cu prevederile legale;

- b) pe perioada în care persoana asigurată a depus sau i-au fost retrase legal plăcuțele de înmatriculare.

(2) Persoana asigurată are obligația să imobilizeze vehiculul prin starea de nemișcare pe toată durata suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA.

(3) Reluarea contractului de asigurare obligatorie RCA suspendat se efectuează din momentul depunerii cererii asiguratului, cu prezentarea documentelor confirmative, care exclud circumstanțele enumerate la alin. (1). Asigurătorul RCA nu datorează indemnizația și/sau despăgubirea de asigurare dacă cazul asigurat s-a produs pe durata suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA.

(4) Contractul de asigurare obligatorie RCA poate fi rezoluționat prin notificare, adresată asigurătorului până la data rezoluțiunii, având la bază următoarele temeuri:

- a) insolvabilitatea asigurătorului sau retragerea licenței acestuia;

- b) notificarea de către asigurat a asigurătorului RCA, referitoare la transmiterea dreptului de proprietate asupra vehiculului, însoțită de documente justificative;

- c) acordul părților;

- d) alte cazuri prevăzute de prezenta lege.

(5) Prin derogare de la alin. (4), contractele de asigurare obligatorie RCA externă, cu valabilitatea de o lună sau mai mică, pot fi rezoluționate fără aplicarea notificării, dar până la data începerii perioadei de asigurare.

(6) Contractul de asigurare obligatorie RCA încetează de drept în următoarele circumstanțe:

a) în cazul radierii vehiculului din registrul de stat după notificarea asigurătorului;

b) la data expirării termenului stabilit în contract;

c) în cazul emiterii unei hotărâri judecătorești definitive privind încetarea contractului;

d) în alte cazuri prevăzute de legislație.

(7) La rezoluțiunea/încetarea contractului de asigurare obligatorie RCA, asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de până la expirarea contractului, calculată din data rezoluțiunii/încetării, dacă nu s-au plătit și nu se datorează nicio despăgubire pentru orice eveniment survenit pe durata valabilității contractului de asigurare obligatorie RCA. Asigurătorul RCA are dreptul de a reține din valoarea primei de asigurare calculată pentru zilele de până la expirarea contractului, suma costurilor sale de până la 25% din prima de asigurare calculată pentru rambursare.

(8) Valabilitatea contractului de asigurare obligatorie RCA nu încetează în cazul producerii riscului asigurat și a plății despăgubirii de asigurare.

(9) Asigurătorul și/sau intermediarul în asigurări poate informa, la solicitare, contractanții/asigurații cu privire la încetarea contractului de asigurare obligatorie RCA și posibilitatea reîncheierii acestuia în termen de 30 de zile înainte de încetare sau în termen de 5 zile de la survenirea circumstanțelor de încetare a contractului.

Articolul 11. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto multiplă

(1) În cazul în care, pentru același vehicul, la data producerii accidentului, mai multe contracte de asigurare obligatorie RCA sunt în vigoare, despăgubirea se achită în părți egale de către toți asigurătorii RCA.

(2) Despăgubirea se plătește integral de către asigurătorul RCA, la care persoana păgubită a depus cererea, urmând ca, ulterior, asigurătorul RCA în cauză să inițieze procedurile de rigoare în adresa celorlalți asigurători RCA pentru recuperarea părții de despăgubire, plătită în numele acestora. Acțiunile de instrumentare a dosarului de daune al asigurătorului care a achitat despăgubirea de asigurare sunt opozabile celorlalți asigurători în limitele prevederilor prezentei legi.

(3) Asiguratul are obligația de a informa asigurătorul RCA despre existența altor contracte de asigurare obligatorie RCA în vigoare pentru vehiculul implicat în accident.

Capitolul II

ASIGURAREA OBLIGATORIE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO

Secțiunea 1

Primele de asigurare și limitele de răspundere

Articolul 12. Primele de asigurare. Sistemul bonus-malus

(1) Asigurătorul calculează prima de asigurare astfel încât să se acopere toate obligațiile ce decurg din contractul de asigurare obligatorie RCA.

(2) Prima de asigurare care urmează a fi încasată de la asigurat se calculează prin aplicarea la prima de asigurare de bază a criteriilor de risc, a coeficienților de rectificare și a coeficientului bonus-malus. Prima de asigurare se plătește integral.

(3) Asigurătorul și intermediarul în asigurări și/sau reasigurări este obligat să ofere asiguraților următoarea informație: cuantumul primei de asigurare de bază, al coeficienților de rectificare și al coeficientului bonus-malus care va fi aplicat asiguratului.

(4) Prima de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă se stabilesc de către asigurători în baza calculelor actuariale interne ale acestora, potrivit cadrului metodologic de calculare și aplicare stabilit de către autoritatea de supraveghere.

(5) Primele de asigurare de bază și coeficienții de rectificare aferenți asigurării obligatorii RCA internă și externă, legalizate de către actuarul asigurătorului, se prezintă de către asigurători spre examinare autorității de supraveghere până la punerea în aplicare pentru a se asigura că acestea sunt suficiente pentru a acoperi cel puțin costurile de soluționare a daunelor și cheltuielilor administrative ale asigurătorului, așa cum sunt stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(6) În cazul în care informațiile furnizate de către asigurat, conform art. 8, nu corespund realității în momentul încheierii contractului de asigurare obligatorie RCA, prima de asigurare poate fi recalculată și modificată de către asigurătorul RCA după notificarea prealabilă a asiguratului.

(7) În cazul încălcării obligației de informare prevăzute la art. 8 la data încheierii contractului de asigurare obligatorie RCA, pe parcursul derulării acestuia sau în cazul agravării riscului, asigurătorul poate rezolvi contractul în termen de 20 de zile de la notificarea asiguratului, dacă asiguratul nu dă acordul pentru modificarea condițiilor contractuale în condițiile alin. (6). În cazul producerii riscului în perioada de notificare, asigurătorul RCA poartă răspundere cu dreptul de încasare, după caz, a unei prime de asigurare suplimentare.

(8) Asigurătorilor și intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări li se interzice acordarea oricăror avantaje colaterale asiguratului la încheierea unui contract de asigurare obligatorie RCA internă și externă (sub formă de cadouri,

bonusuri, promoții, certificate, premii etc.), inclusiv din contul cheltuielilor de achiziții și/sau marjei de profit.

(9) La determinarea quantumului primei de asigurare de bază, asigurătorul RCA va lua în considerare istoricul despăgubirilor plătite în cel puțin ultimii 5 ani pentru accidente, cu implicarea conducătorului de vehicul care solicită asigurarea obligatorie RCA.

(10) Asigurătorul RCA furnizează autorității de supraveghere, la cererea sa, următoarele informații:

- a) modul de determinare a primei de asigurare;
- b) datele statistice pe baza cărora este stabilită prima de asigurare;
- c) raportul actuarial privind calculul/modul de determinare a primei de asigurare;
- d) orice alte informații privind metoda de calcul a primei de asigurare.

(11) Autoritatea de supraveghere calculează cel puțin odată pe an și publică primele de referință conform actului normativ, reieșind din baza tehnică de calcul aferentă informațiilor statistice (cumulată per piață).

(12) Autoritatea de supraveghere va respinge calculul actuarial al primei de asigurare de bază și al coeficienților de rectificare dacă primele sunt mai mici decât primele de referință.

(13) Asigurătorii care nu dispun de informație statistică suficientă necesară calculului actuarial corespunzător prevederilor prezentei legi aplică prima de referință potrivit deciziei autorității de supraveghere.

(14) Criteriile de aplicare pentru sistemul bonus-malus sunt cele prevăzute în actul normativ al autorității de supraveghere.

(15) Asigurătorul RCA eliberează asiguratului/utilizatorului, în termen de până la 15 zile de la înregistrarea solicitării acestuia, un certificat privind daunele înregistrate, pe parcursul ultimilor 5 ani de relații contractuale, sau absența acestor daune.

Articolul 13. Limitele de răspundere

(1) Limitele de răspundere acoperite de asigurarea obligatorie RCA internă sunt următoarele:

a) pentru prejudicii materiale produse în unul și același accident, indiferent de numărul părților păgubite, limita despăgubirii se stabilește la un nivel de 100 000 de euro, echivalent în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru data producerii accidentului;

b) pentru vătămări corporale și decese produse în unul și același accident, limita de despăgubire se stabilește pentru accidente la un nivel de 100 000 de euro, pentru o parte vătămată, sau la un nivel de 500 000 de euro, indiferent de numărul părților vătămate, echivalent în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru data producerii accidentului;

c) pentru prejudicii materiale revendicate în baza procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul – valoarea maximă a despăgubirilor este stabilită prin actele normative ale autorității de supraveghere;

d) pentru prejudiciile morale ca urmare a dizabilității sau a decesului părții vătămate produse în unul și același accident, limita de despăgubire se stabilește la un nivel de 5 000 de euro, pentru o parte vătămată, sau la un nivel de 10 000 de euro, indiferent de numărul părților vătămate, echivalent în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru data producerii accidentului.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. d), proporțional limitei de răspundere, va fi compensat prejudiciul moral după cum urmează:

- a) în caz de deces al părții vătămate – 100%;
- b) în caz de încadrare în grad de dizabilitate:
 - sever – 90%;
 - accentuat – 60%;
 - mediu – 30%.

(3) Despăgubirile prevăzute de contractul de asigurare obligatorie RCA se plătesc în limitele de răspundere stabilite conform alin. (1), indiferent de numărul cazurilor de accidente care au avut loc în termenul de asigurare.

(4) Dacă întinderea prejudiciilor cauzate în unul și același accident mai multor persoane, inclusiv cheltuielile suportate de acestea în procesul civil, depășește limita stabilită, despăgubirile se acordă în limita stabilită, pentru fiecare persoană păgubită, proporțional raportului dintre limita răspunderii și totalul prejudiciilor.

(5) În cazul în care întinderea prejudiciului depășește limitele răspunderii stabilite la alin. (1), persoana păgubită are dreptul, în conformitate cu legislația civilă, să intenteze persoanei culpabile de producerea accidentului o acțiune de recuperare a sumei care depășește aceste limite.

(6) Proprietarul sau utilizatorul de vehicul are dreptul să încheie contract de asigurare benevolă (facultativă) de răspundere civilă pentru acoperirea prejudiciilor ce depășesc limitele de răspundere stabilite la alin. (1).

Secțiunea a 2-a

Evenimente acoperite prin contractul de asigurare obligatorie RCA

Articolul 14. Riscuri acoperite de către asigurator

(1) Asiguratorul RCA are obligația de a despăgubi persoana păgubită pentru prejudiciile suferite, survenite din culpa în urma accidentului produs de vehiculul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA.

(2) Fără a se depăși limitele de răspundere prevăzute în contractul de asigurare obligatorie RCA, în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) și

alin. (2) și în condițiile în care cazul asigurat s-a produs în perioada de valabilitate a contractului, asigurătorul RCA acordă despăgubiri pentru:

- a) vătămări corporale sau deces, inclusiv pentru prejudicii morale;
- b) daune materiale, inclusiv costuri de radiere a vehiculului și cheltuieli de diminuare a daunei;
- c) costuri privind reparația vehiculului, dovedite prin documente emise de către unități de reparații sau prin documente emise în condițiile prezentei legi;
- d) cheltuieli de judecată suportate de către persoana păgubită în procesul civil sau cheltuieli aferente în cazul soluționării alternative a litigiului, dacă soluția este favorabilă persoanei păgubite;
- e) costul aferent unei singure evacuări a vehiculului avariat, aparținând persoanei păgubite, de la locul accidentului la locația reprezentantului de despăgubiri sau la unitatea de reparații aleasă de către persoana păgubită, în vederea reparării vehiculului, sau la cea mai apropiată locație de locul producerii accidentului sau la domiciliul persoanei păgubite, după caz, dacă respectivul vehicul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii sau deplasarea acestuia poate provoca pericol pentru siguranța traficului rutier.

(3) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul, pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în încăperi și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA internă, asigurătorul RCA acordă despăgubiri până la limita de răspundere prevăzută în prezenta lege pentru:

- a) dauna produsă de orice dispozitiv sau instalație cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv dauna produsă din cauza desprinderii accidentale a remorcii, a semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul;
- b) dauna produsă din culpa conducătorului vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, indiferent dacă vehiculul a fost condus de asigurat sau nu;
- c) dauna provocată părților terțe, care își are cauza în caracteristicile, acțiunea sau inacțiunea vehiculului, prin intermediul altui lucru antrenat de deplasarea vehiculului, sau prin scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, a materialelor sau a obiectelor transportate;
- d) daunele provocate persoanelor păgubite, drept consecință a deschiderii ușilor vehiculului, în timpul mersului sau atunci când vehiculul este oprit sau staționează, de către pasagerii acestuia, fără asigurarea că nu se pune în pericol siguranța celorlalți participanți la trafic;
- e) daunele provocate părților păgubite, drept consecință a conducerii vehiculului de către o persoană în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare.

Articolul 15. Categoriile de persoane păgubite

(1) Asigurarea obligatorie RCA acoperă răspunderea pentru prejudiciile produse ca urmare a vătămărilor corporale, deces și prejudicii morale și materiale ale tuturor pasagerilor, alții decât conducătorul auto vinovat, care provine din utilizarea vehiculului.

(2) Membrii familiei asiguratului, ai conducătorului auto sau ai oricărei alte persoane a cărei răspundere civilă este angajată într-un accident de vehicul și este acoperită de asigurarea obligatorie RCA nu sunt excluși de la beneficiul asigurării pentru propriile lor vătămări corporale.

(3) Asigurarea obligatorie RCA acoperă prejudiciile produse ca urmare a vătămărilor corporale, decesul și prejudiciile morale și materiale suferite de către pietoni, cicliști și alți utilizatori nemotorizați ai drumurilor, care, în urma unui accident de vehicul, au dreptul la o despăgubire în conformitate cu dreptul civil intern.

(4) Prezentul articol nu aduce atingere răspunderii civile ori valorii despăgubirii.

Articolul 16. Clauze contractuale de excludere

(1) Asigurătorul RCA nu acordă despăgubiri pentru:

a) cazurile în care asiguratul nu este culpabil pentru accidentul produs;
b) cazurile în care accidentul a fost produs din culpa exclusivă a persoanei păgubite;

c) cazurile în care accidentul a fost produs din culpa exclusivă a unei terțe persoane, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 14 alin. (3) lit. d);

d) prejudiciile produse bunurilor ce aparțin conducătorului vehiculului culpabil de producerea accidentului, precum și cele produse ca urmare a vătămării corporale sau a decesului acestuia, indiferent cine solicită aceste despăgubiri;

e) prejudiciile produse bunurilor ce aparțin persoanelor fizice sau juridice, dacă au fost provocate de un vehicul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, aflat în proprietate ori utilizat de aceeași persoană fizică sau juridică, și care este condus de un prepus al aceleiași persoane juridice ori de o altă persoană pentru care răspunde persoana fizică sau juridică;

f) cazul în care bunul avariat este utilizat de către proprietarul vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, care a produs prejudiciul;

g) situațiile în care bunul avariat și vehiculul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA fac parte din patrimoniul comun al soților;

h) partea din prejudiciu care depășește limitele de răspundere stabilite prin contractul de asigurare obligatorie RCA, produs în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite și de numărul persoanelor responsabile de producerea accidentului;

i) amenzile de orice fel și cheltuielile penale pe care ar fi obligat să le achite proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, responsabil de producerea accidentului;

j) cheltuielile suportate în cadrul procesului penal de către proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, responsabil de producerea prejudiciului, chiar dacă în cadrul procesului penal s-a soluționat și latura civilă;

k) sumele pe care conducătorul vehiculului culpabil de producerea prejudiciului este obligat să le plătească proprietarului sau utilizatorului care i-a încredințat vehiculul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA, pentru avarierea ori distrugerea acestui vehicul;

l) prejudiciile produse bunurilor transportate, dacă între proprietarul sau utilizatorul vehiculului care a produs accidentul ori conducătorul auto culpabil și persoanele păgubite a existat un contract de transport la data producerii accidentului;

m) prejudiciile produse persoanelor sau bunurilor aflate în vehiculul cu care s-a produs accidentul, dacă asigurătorul RCA poate dovedi că persoanele păgubite cunoșteau că vehiculul respectiv era furat;

n) prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca instalații de lucru ori utilaje, acestea constituind riscuri ale activității profesionale;

o) prejudiciile produse prin accidente survenite în timpul operațiilor de încărcare și de descărcare;

p) prejudiciile produse ca urmare a transportului de produse periculoase: radioactive, ionizante, inflamabile, explozive, corozive, combustibili, care au determinat sau au agravat prejudiciul;

q) prejudiciile cauzate prin utilizarea unui vehicul în timpul unui atac terorist sau război, dacă evenimentul are legătură directă cu respectivul atac ori război;

r) reducerea valorii bunurilor după reparație;

s) prejudiciul legat de poluarea mediului din cauza unui accident;

t) pagubele pricinuite de dispariția sau distrugerea valorilor mobiliare, a banilor, a pietrelor prețioase, a obiectelor din metale prețioase și pietre prețioase, a obiectelor de artă și a altor obiecte ale proprietății intelectuale;

u) pagubele produse prin exploatarea vehiculelor în cadrul întrecerilor și antrenamentelor sportive, organizate în locuri special prevăzute pentru acestea;

v) pagubele produse în situațiile în care răspunderea asigurătorului nu începuse, încetase ori este suspendată;

w) prejudiciile ce reprezintă consecința lipsei de folosință a vehiculului avariata, inclusiv înlocuirea temporară a vehiculului, pe baza opțiunii persoanei păgubite;

x) profitul sau venitul ratat.

(2) Partea păgubită este în drept să înainteze în instanța de judecată acțiune civilă împotriva persoanei vinovate de producerea cazului asigurat pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie RCA, conform alin.(1).

(3) Nu pot beneficia de despăgubiri persoanele care la data producerii accidentului au posibilitatea să își recupereze prejudiciile suferite în baza unei asigurări facultative sau obligatorii, cu excepția exercitării opțiunii prevăzute la art. 24 alin. (9), ori în baza legii și nici cele care au urcat de bunăvoie în vehiculul condus de către persoana vinovată pentru producerea accidentului, dacă se dovedește că acestea știau că pentru vehiculul respectiv nu era în vigoare un contract de asigurare obligatorie RCA.

Articolul 17. Culpă comună

(1) În situația în care persoana păgubită a contribuit, din culpă, la producerea accidentului sau la majorarea prejudiciului, persoana culpabilă va fi considerată responsabilă numai pentru partea din prejudiciu care îi este imputabilă. În astfel de situații, mărimea răspunderii fiecărei persoane va fi cea constatată prin orice mijloc de probă.

(2) În situația în care nu se poate stabili întinderea răspunderii fiecărei persoane, aceasta se va stabili în cote egale, în raport cu numărul părților implicate în accident, fiecare parte având dreptul la despăgubire în proporția în care nu s-a făcut responsabilă de producerea accidentului.

Secțiunea a 3-a Notificarea producerii cazului asigurat. Constatarea prejudiciilor

Articolul 18. Obligațiile asiguratului

(1) În cazul producerii accidentului de vehicul, asiguratul este obligat:

a) să întreprindă toate acțiunile posibile pentru diminuarea pagubelor prejudiciilor produse;

b) să notifice poliția sau alte organe de drept despre accidentul de vehicul (cu excepția accidentelor pasibile de documentarea prin procedura de constatare amiabilă a accidentului de vehicul) imediat după producerea acestuia, cerând întocmirea raportului referitor la cauzele și circumstanțele producerii accidentului de vehicul, precum și la consecințele acestuia;

c) în cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul:

- să înștiințeze imediat despre producerea accidentului asiguratorul care a emis polița de asigurare RCA sau BNAA, în cazul în care asiguratul deține certificatul de asigurare „Carte Verde”;

- să documenteze neîntârziat circumstanțele producerii accidentului rutier prin completarea și semnarea de către ambii conducători de vehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”;

- să înregistreze datele martorilor, dacă aceștia există;
- să facă fotografii la locul accidentului, care să cuprindă într-o poză ambele vehicule accidentate fiind vizibile numerele de înmatriculare și părțile avariate ale acestora și dacă acestea există, urmele de frânare și de cioburi la fața locului;

- să prezinte asigurătorului, în termen de 2 zile lucrătoare de la data producerii accidentului, exemplarul său al formularului „Constatare amiabilă de accident”, completat și semnat de către ambii conducători de vehicule implicați în accident;

d) să înștiințeze, în 48 de ore din momentul producerii accidentului, asigurătorul care a emis polița de asigurare RCA sau BNAA în cazul unui asigurat care deține certificat de asigurare „Carte Verde” pentru accidentele produse pe teritoriul Republicii Moldova. Conducătorii, la accident, care dețin polițe de asigurare RCA și/sau certificate de asigurare „Carte Verde”, indiferent de rezultatele constatării vinovăției, sunt obligați să nu întreprindă de sine stătător măsuri de înlăturare a pagubelor;

e) să notifice participanții la accident și partea păgubită sau apropiații acesteia despre faptul că posedă poliță de asigurare RCA și/sau certificat de asigurare „Carte Verde” și să ofere informațiile necesare despre asigurător;

f) să prezinte asigurătorului ori reprezentantului de despăgubiri, actul organelor și instituțiilor competente cu privire la producerea accidentului rutier, permisul de conducere valabil pentru categoria din care face parte vehiculul condus, certificatul de înmatriculare și raportul de inspecție tehnică periodică a vehiculului cu care a provocat accidentul;

g) să asigure, la solicitarea asigurătorului, accesul la vehiculul cu care a provocat accidentul.

(2) Refuzul asiguratului de a respecta prevederile alin. (1) nu limitează dreptul persoanei păgubite de a fi despăgubită. Totuși, asigurătorul este în drept să înainteze împotriva asiguratului acțiune de regres privind cheltuielile suplimentare aferente neîndeplinirii prevederilor menționate.

(3) Refuzul asiguratului de a se prezenta la solicitarea asigurătorului nu îngrădește dreptul persoanei păgubite de a fi despăgubită.

Articolul 19. Drepturile și obligațiile persoanei păgubite

(1) Asiguratul transmite părții păgubite, la cererea acesteia, informațiile necesare pentru formularea pretențiilor de despăgubire, în special:

a) numele, prenumele și adresa persoanei care a condus vehiculul în momentul producerii accidentului;

b) numele, prenumele și adresa sau denumirea, sediul persoanei juridice posesoare a vehiculului;

c) denumirea, adresa asigurătorului care a emis contractul de asigurare obligatorie RCA, seria și numărul contractului, precum și numărul de înmatriculare/înregistrare al vehiculului ori numărul de identificare al acestuia.

(2) În cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul, persoanei păgubite îi sunt opozabile obligațiile din art. 18 alin. (1) lit. c).

(3) Drepturile persoanei păgubite prin accidentul produs pe teritoriul Republicii Moldova de vehiculul aflat în proprietatea sau utilizarea asiguratului se exercită față de asigurătorul RCA al persoanei culpabile sau către propriul asigurător RCA, în cazul decontării directe, fie prin reprezentantul său de despăgubiri, în limitele răspunderii asigurătorului prevăzute în prezenta lege.

(4) Drepturile persoanei păgubite prin accidentul produs pe teritoriul Republicii Moldova de vehiculul aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate se exercită față de asigurătorul acestei persoane prin intermediul BNAA, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 4 alin. (4) lit. b).

(5) Persoana păgubită are dreptul să înainteze cerere de despăgubire către asigurătorul RCA al persoanei culpabile sau către propriul asigurător RCA în cazul decontării directe sau reprezentantului de despăgubiri desemnat de către acesta, indiferent dacă asiguratul a executat sau nu obligația de înștiințare prevăzută la art. 18 alin. (1) lit. d).

(6) Asigurătorul nu este în drept să refuze examinarea și soluționarea cererii de despăgubire depuse în condițiile alin. (5).

(7) Drepturile persoanei păgubite într-un accident provocat de vehicule se exercită față de BNAA, iar despăgubirile se achită în limitele de răspundere stabilite în art. 13 și în condițiile art. 39 alin. (3) în următoarele cazuri:

a) dacă vehiculul și sau conducătorul auto au fost identificați, dar nu a respectat obligația de încheiere a contractului de asigurare obligatorie RCA și/sau vehiculele sunt neînregistrate sau nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova;

b) dacă vehiculul și sau conducătorul auto au rămas neidentificați;

c) dacă vehiculul a fost obținut pe cale ilicită;

d) în cazul în care accidentul are loc în perioada suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA pentru vehicul, indiferent de persoana care a cauzat accidentul rutier.

(8) În cazurile prevăzute la alin. (7), drepturile și obligațiile aferente dosarului de daune, constatarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui și BNAA.

(9) Persoana păgubită este obligată să asigure, în termenul specificat la art. 20 alin. (1) lit. d), accesul asigurătorului sau al reprezentantului de despăgubiri al acestuia la bunurile avariate prin accidentul de vehicul, astfel încât asigurătorul să poată constata valoarea reală a pagubelor.

(10) Dacă persoana păgubită nu a respectat obligația prevăzută la alin. (9) și a făcut astfel imposibilă întocmirea dosarului de daune și/sau constatarea de către asigurător a întinderii pagubelor, acesta din urmă este absolvit de obligația de a plăti despăgubirea de asigurare.

(11) Prin derogare de la alin. (9), alin. (10) și art. 24 alin. (11), în cazul în care în drepturile persoanei păgubite ca urmare a accidentului produs pe teritoriul Republicii Moldova s-a subrogat asigurătorul de bunuri din străinătate, asigurătorul RCA constată daunele și achită despăgubirile de asigurare în condițiile prezentei legi și în baza documentelor justificative prezentate de către asigurătorul din străinătate.

(12) Prin derogare de la alin.(9) și alin.(10) asigurătorul va achita despăgubirea de asigurare în cazul bunurilor de importanță socială și/sau de securitate a traficului rutier (piloni de electricitate, instalații de gaz, parapet de la marginea carosabilului, semafor, alte obiecte care privesc securitatea traficului rutier) avariate și înlocuite imediat urmare a producerii accidentelor rutiere, cu condiția preluării imaginilor foto/video panoramice și în detaliu a obiectului/părților avariate și depozitarea ulterioară a obiectului avariat într-un spațiu corespunzător pentru examinarea și determinarea întinderii pagubelor de către asigurătorul responsabil în plata daunelor sau BNAA, după caz.

Articolul 20. Drepturile și obligațiile asigurătorului RCA

(1) După ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asigurătorul RCA este obligat:

- a) să deschidă dosar de daune;
- b) să examineze formularul „Constatare amiabilă de accident”, completat în modul prevăzut de prezenta lege și depus de către persoana păgubită, anexat la cererea de despăgubire, precum și să emită fără întârziere documentul care confirmă recepționarea și înregistrarea cererii de despăgubire;
- c) să solicite instituțiilor subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne, organelor de drept și instanțelor judecătorești, instituțiilor medicale și altor persoane juridice de drept public și privat informațiile necesare pentru instrumentarea dosarului de daune sau exercitarea dreptului de regres al asigurătorului, stipulate în prezenta lege, dacă asiguratul sau persoana păgubită nu a prezentat asigurătorului astfel de informații certificate în modul corespunzător (cu excepția accidentelor documentate, cu respectarea procedurii de constatare amiabilă);
- d) să examineze bunurile avariate și să încheie, în termen de până la 5 zile lucrătoare de la data primirii cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare, un proces-verbal de constatare a pagubelor;
- e) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale și/sau privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 30 de zile de la data depunerii de către persoana păgubită a ultimului document necesar finalizării dosarului;
- f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege.

(2) Asigurătorul RCA este obligat să ia o decizie cu privire la soluționarea cererii de despăgubire și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 1 lună de la data depunerii cererii de despăgubire, în cazul dosarului de daune complet, și

cel mult 3 luni, în cazul dosarului de daune incomplet. Decizia cu privire la soluționarea cererii de despăgubire se comunică persoanei păgubite în termen de 5 zile lucrătoare de la data adoptării, în mod obligatoriu, cu confirmarea expedierii.

(3) În situația în care asiguratul și-a exercitat dreptul să conteste în instanța de judecată actele emise de către organele de constatare a circumstanțelor producerii cazului asigurat, precum și deciziile adoptate referitoare la stabilirea culpei asiguratului în producerea cazului asigurat și informează asigurătorul RCA cu privire la aceasta, asigurătorul RCA este în drept să suspende examinarea cererii de despăgubire în partea ce ține de achitarea despăgubirii de asigurare până la emiterea hotărârii definitive de confirmare a culpei.

(4) Dacă asigurătorul RCA nu își îndeplinește obligațiile în termenul prevăzut la alin. (2) sau le îndeplinește necorespunzător, inclusiv dacă diminuează nejustificat despăgubirea, se aplică o penalitate de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere, calculată pe baza sumei totale de despăgubire cuvenită sau a diferenței de sumă neachitată. Plata penalităților se face odată cu plata despăgubirii.

(5) Pe durata suspendării examinării cererii de despăgubire, în condițiile alin. (3), și pe perioada în care accidentul de vehicul face obiectul unui proces judiciar privind stabilirea culpei, prevederile alin. (4) nu se aplică.

Articolul 21. Constatarea amiabilă a accidentului de vehicul

(1) Procedura de constatare amiabilă a accidentului de vehicul (în continuare – *constatare amiabilă*) este o soluție de constatare a faptelor, a circumstanțelor și a persoanei culpabile de producerea accidentului, alternativă procedurii aplicate de către angajații organelor de poliție, ai unităților de pompieri și ai procuraturii, și este aplicabilă doar cu condiția exprimării benevole a voinței ambilor conducători implicați în accident.

(2) Procedura de constatare amiabilă constă în completarea și semnarea de către conducătorii de vehicule implicați în accident a formularului „Constatare amiabilă de accident”, cu indicarea persoanei care își asumă responsabilitatea de producere a accidentului, care, ulterior, este prezentat asigurătorului persoanei presupusă responsabilă împreună cu cererea de despăgubire.

(3) Procedura de constatare amiabilă se aplică cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

a) în accident sunt implicate doar două vehicule;

b) accidentul nu s-a soldat cu vătămări corporale și/sau cu deteriorarea bunurilor (de exemplu, instalații rutiere, piloni, garduri, clădiri etc.), altele decât vehiculele implicate în accidentul rutier;

c) ambii conducători de vehicule implicați în accident își exprimă consimțământul privind documentarea accidentului prin procedura de constatare amiabilă, consensul acestora privind circumstanțele producerii accidentului și

daunele vizibile cauzate vehiculelor implicate, iar persoana răspunzătoare de producerea accidentului își recunoaște culpa;

d) conducătorii de vehicule implicați în accident au posibilitatea tehnică de a face imagini foto sau video la locul accidentului rutier;

e) conducătorii de vehicule implicați în accident au posibilitatea de a înregistra datele martorilor (dacă este posibil).

Dacă lipsește cel puțin una dintre condițiile indicate la prezentul alineat, formularul „Constatare amiabilă de accident” completat și semnat de către conducătorii de vehicule implicați în accident devine nul, iar accidentul rutier urmează a fi documentat de către organele competente. La aplicarea procedurii de constatare amiabilă daune materiale vor fi achitate în limita prevăzută la art.13 alin.(1) lit.c);

(4) Forma și conținutul formularului „Constatare amiabilă de accident”, precum și normele privind utilizarea acestui formular se aprobă de către autoritatea de supraveghere, cu avizul Poliției, și se eliberează asiguratului gratis. Se interzice introducerea în formularul-tip a altor informații decât cele prevăzute în actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) Formularul „Constatare amiabilă de accident” prevede, în mod obligatoriu, informațiile despre circumstanțele producerii accidentului, datele de identificare ale conducătorilor și ale vehiculelor implicate în accident, datele din polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde” (în cazul vehiculului aflat în proprietatea sau utilizarea unei persoane asigurate în străinătate), datele despre daunele cauzate vehiculelor implicate, precum și alte informații stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere. Formularul „Constatare amiabilă de accident” conține două pagini autocopiative, ambele având aceeași valoare juridică, și se eliberează asiguratului de către asigurator odată cu polița de asigurare RCA sau la cerere.

(6) În cazul aplicării procedurii de constatare amiabilă, cererea de despăgubire se depune de către persoana păgubită la asiguratorul RCA al persoanei culpabile sau către propriul asigurator RCA în cazul decontării directe, cu anexarea formularului „Constatare amiabilă de accident”, completat corespunzător și semnat de către ambele părți, în baza acestuia fiind deschis dosarul de daune de către asigurator.

(7) În cazul accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă, asiguratorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare dacă nu au fost întrunite condițiile prevăzute la alin.(3) din prezentul articol, cu excepția condiției de la lit.b) a alineatului menționat, caz în care asiguratorul achită despăgubirea în limita prevăzută la art.13 alin.(1) lit.c). Refuzul asiguratorului de a achita despăgubirea de asigurare nu limitează dreptul părților de a se adresa la organele sau instituțiile competente pentru stabilirea circumstanțelor accidentului rutier și de a înainta, în baza documentelor de constatare, întocmite de aceste organe sau instituții, o cerere suplimentară de despăgubire în modul prevăzut de prezenta lege.

(8) Asigurătorul este în drept să refuze achitarea despăgubirii de asigurare în cazul în care formularul „Constatare amiabilă de accident” este completat în mod ilizibil, este incomplet, conține date contradictorii sau eronate, cu excepția cazului în care asiguratul sau persoana păgubită a contribuit la înlăturarea erorilor.

(9) În cazul în care asigurătorul nu este de acord cu persoana identificată ca fiind responsabilă de accident în baza formularului „Constatare amiabilă de accident” sau în cazul în care asiguratul își retrace admiterea responsabilității, asigurătorul achită despăgubirea de asigurare în termenele stabilite de prezenta lege și este în drept să solicite instanței de judecată, în termen de 15 zile de la data achitării despăgubirii, examinarea în fond a formularului „Constatare amiabilă de accident”, stabilirea responsabilității și, după caz, încasarea despăgubirii de la asigurătorul persoanei recunoscute ca fiind responsabilă de accident de către instanța de judecată.

(10) Dosarul de daună deschis în urma accidentului rutier documentat prin procedura de constatare amiabilă se instrumentează conform procedurii generale prevăzute de prezenta lege.

(11) Instituțiile competente pentru stabilirea circumstanțelor accidentului rutier nu sunt în drept de a refuza întocmirea dosarului contravențional în condițiile Codului Contravențional, în cazul în care formularul „Constatare amiabilă de accident” completat și semnat de către conducătorii de vehicule implicați în accident devine nul.

Articolul 22. Dosarul de daune. Determinarea prejudiciilor

(1) În cazul producerii unui eveniment acoperit prin asigurarea obligatorie RCA, persoana păgubită are dreptul să depună cererea de despăgubire/indemnizație asigurătorului RCA al persoanei culpabile sau asigurătorului propriu RCA în caz de decontare directă sau la BNAA în cazul apariției unui risc acoperit de acesta, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Forma și conținutul cererii de despăgubire/indemnizație sunt unice pentru toți asigurătorii și se stabilește prin actele normative ale autorității de supraveghere. Cererea de despăgubire poate fi completată și prin utilizarea mijloacelor electronice.

(3) Odată cu deschiderea dosarului de daune, asigurătorul sau, după caz, BNAA eliberează persoanei păgubite, în scris, lista documentelor necesare a fi prezentate pentru închiderea dosarului de daună și plata despăgubirii, dar nu mai multe decât cele care urmează a fi prezentate de către persoana păgubită, conform alin. (4).

(4) În dosarul de daune se includ în mod obligatoriu următoarele documente:

a) copiile de pe documentele de constatare a faptului și a circumstanțelor în care s-a produs accidentul de vehicul, întocmite de către angajații organelor de

poliție, ai unităților de pompieri, ai procuraturii, ai instituțiilor medicale, sau formularul „Constatare amiabilă de accident”, după caz;

b) explicația asiguratului sau utilizatorului de vehicul privind producerea accidentului, cu excepția cazurilor de leziuni corporale grave sau decesul asiguratului sau al utilizatorului de vehicul în urma accidentului sau de eschivare a acestora de la răspundere;

c) cererea persoanei păgubite privind constatarea pagubei și achitarea despăgubirii;

d) procesul-verbal de constatare a pagubelor;

e) procesul-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, după caz;

f) devizul cheltuielilor de reparație și/sau de înlocuire a părților sau pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, întocmit de către sistemul informațional automatizat de evaluare în domeniul auto sau de către o unitate de reparații acceptată de părți;

g) documentele care confirmă efectuarea reparațiilor, înlocuirea pieselor avariate și costul acestora, întocmite de către unitatea de reparații acceptată de părți, după caz;

h) documentele care confirmă producerea vătămărilor corporale sau decesul;

i) hotărârea judecătorească definitivă privind achitarea despăgubirilor, după caz;

j) copiile de pe documentele primare, care confirmă plata despăgubirilor;

k) confirmarea scrisă a persoanei păgubite, referitoare la primirea despăgubirii și lipsa pretențiilor față de asigurător. Confirmarea trebuie să fie redactată în două exemplare semnate, câte un exemplar pentru fiecare parte, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 29 alin. (3);

l) angajamentul scris, prin care persoana păgubită se obligă să restituie despăgubirea în cazul anulării actelor întocmite de către angajații organelor de poliție, ai unității de pompieri, ai procuraturii, ai instituțiilor medicale sau în cazul anulării formularului „Constatare amiabilă de accident”, după caz.

(5) În cazul în care asigurătorul nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat un proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat la art. 20 alin. (1) lit. d), persoana păgubită este în drept să apeleze la serviciile experților judiciari, ale entităților înregistrate și autorizate să efectueze expertize auto merceologice, auto tehnice sau ale unităților de reparații pentru constatarea pagubelor, fără a prezenta asiguratului bunurile avariate.

(6) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de către asigurător, cu invitarea obligatorie a asiguratului și/sau a utilizatorului de vehicul și a persoanei păgubite, și se semnează de către persoanele prezente la întocmirea acestuia. Reprezentanții asigurătorului sunt obligați să informeze persoana păgubită cu privire la dreptul acesteia de a consemna obiecții în procesul-verbal.

(7) Eventualele obiecții ale părților cu privire la evaluarea pagubelor constatate se menționează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta. Forma și

conținutul procesului-verbal de constatare a pagubelor sunt unice pentru toți asigurătorii și se stabilește prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(8) După finalizarea dosarului de daune, asigurătorul este obligat să elibereze, la solicitarea persoanei păgubite, în termen de 5 zile, un extras din dosarul de daune în care să indice numărul dosarului deschis, piesele constatate ca avariate în accident și soluțiile tehnice adoptate (înlocuire sau reparație).

(9) Persoana păgubită este în drept să examineze toate documentele din dosarul de daune, indiferent dacă a fost semnat acordul de despăgubire.

(10) Orice modificare/schimbare a soluțiilor tehnice adoptate sau dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se descoperă și alte pagube produse de accident, care nu au putut fi constatate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu invitarea persoanelor antrenate la constatarea inițială.

(11) După finalizarea dosarului de daune și la solicitarea persoanei păgubite, asigurătorul prezintă persoanei păgubite actul de evaluare sau devizul cheltuielilor de reparație și/sau de înlocuire a părților componente ori a pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, sau alte documente în baza cărora a stabilit cuantumul despăgubirii de asigurare.

Articolul 23. Informația despre accident

(1) Instituțiile subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne, organele de drept și instanțele judecătorești, instituțiile medicale și alte persoane juridice de drept public și privat, care dispun de informațiile necesare pentru instrumentarea dosarului de daune sau exercitarea dreptului de regres al asigurătorului, prezintă obligatoriu documente și date în mod gratuit în termen de 15 zile lucrătoare, la cererea asigurătorului, asiguratului și/sau a persoanei păgubite.

(2) Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Servicii Publice și Agenția Națională Transport Auto prezintă informațiile necesare pentru buna funcționare a unui sistem informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto în mod continuu și în timp util.

Secțiunea a 4-a Stabilirea și plata despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare

Articolul 24. Stabilirea despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare

(1) Suma despăgubirii și a indemnizației de asigurare se stabilește între persoana păgubită și asigurător în baza unui acord încheiat în formă scrisă sau prin mijloace electronice. În cazul în care părțile nu au ajuns la nicio înțelegere, asigurătorul achită despăgubirea de asigurare în cuantumul stabilit, iar persoana păgubită are dreptul să conteste decizia asigurătorului în instanța de judecată.

(2) În cazul stabilirii despăgubirii prin hotărâre judecătorească, drepturile persoanei păgubite prin accidentul produs de vehiculul aflat în proprietatea sau

utilizarea unui asigurat în Republica Moldova se exercită față de asiguratorul RCA, în limitele obligației acestuia, conform prezentei legi.

(3) Acordul între persoana păgubită și asigurator are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care existau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția situației în care, ulterior plății indemnizației pentru vătămări corporale, starea de sănătate a persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul acesteia ca urmare a aceluiași accident.

(4) În cazul în care accidentul de vehicul face obiectul unui proces penal, despăgubirile pot fi stabilite în baza unui acord între persoana păgubită și asigurator înainte de data pronunțării unei sentințe definitive și irevocabile, cu condiția că culpa nu trezește îndoieli.

(5) În cazul avarierii sau distrugerii de bunuri, despăgubirea se stabilește în conformitate cu prezenta lege, ținându-se cont de pretențiile formulate de către persoana păgubită, fără a se depăși diferența dintre valoarea acestor bunuri din momentul producerii accidentului și valoarea rămasă și limita maximă a despăgubirilor de asigurare prevăzută de prezenta lege.

(6) În cuantumul despăgubirilor se includ următoarele cheltuieli:

- a) cele aferente acțiunilor de diminuare a pagubelor;
- b) cele aferente transportării bunurilor la locul de reparație sau parcare sau depozitare;
- c) cele aferente cazului asigurat și suportate în procesul civil de către persoana păgubită;
- d) cele aferente expertizei tehnice efectuate la cererea persoanei păgubite, conform art. 22 alin. (5).

(7) Cheltuielile enumerate la alin. (6) se rambursează doar în cazul prezentării documentelor justificative.

(8) În cazul avarierii sau distrugerii bunurilor, dacă autoritățile publice competente nu au stabilit elemente determinante cu privire la cauzele și împrejurările producerii accidentului de vehicul ori la pagubele cauzate, aceste elemente pot fi dovedite de părțile interesate, folosind orice metodă prevăzută de legislație.

(9) Dacă, la data producerii accidentului de vehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de vehicul, proprietarul acestor bunuri poate opta pentru a fi despăgubit în temeiul aceluși contract sau în temeiul contractului de asigurare obligatorie RCA.

(10) În cazul în care persoana păgubită se adresează asiguratorului cu care are încheiat un contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea circumstanțelor accidentului de vehicul, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asiguratorului RCA al persoanei culpabile care deține contract de asigurare obligatorie RCA, în limitele prevederilor prezentei legi, dacă asiguratorul de bunuri a respectat

procedura de invitare a asiguratorului de raspundere civilă auto, prevăzută la alin. (11).

(11) Asiguratorul care are încheiat un contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana vinovată și asiguratorul RCA al persoanei vinovate, probând invitația printr-un înscris justificativ. Neprezentarea asiguratorului de raspundere civilă auto al persoanei vinovate la data și locul stabilit nu împiedică asiguratorul de bunuri să constate și să evalueze pagubele ce vor fi opozabile asiguratorului de raspundere civilă auto absent de la procesul de constatare în limitele prevederilor prezentei legi.

(12) Pentru respectarea prevederilor alin. (11), asiguratorul, cu care persoana păgubită a încheiat un contract de asigurare de bunuri, recuperează despăgubirea plătită persoanei păgubite de la asiguratorul RCA al persoanei culpabile în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul și același accident de vehicul.

Articolul 25. Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau distrugerii vehiculului

(1) Despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea vehiculului nu poate depăși:

- a) valoarea pagubei real suportate;
- b) diferența dintre valoarea vehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă;
- c) limita despăgubirii prevăzută de prezenta lege.

(2) În cazul daunei totale, valorile menționate la alin. (1) lit. b) sunt determinate de către asigurator prin personalul propriu sau prin servicii externalizate efectuate de către o entitate înregistrată și autorizată să efectueze expertize auto merceologice și auto tehnice. Persoana păgubită poate opta pentru repararea vehiculului în limita valorii determinate conform alin. (1) lit. b), dacă cerințele tehnice permit repararea vehiculului sau pentru soluționarea cazului ca daună totală, prin plata diferenței dintre valoarea vehiculului și valoarea rămasă.

(3) În cazul daunei parțiale, valoarea pagubei real suportate de vehicul este egală cu costul reparației părților componente sau a pieselor avariate ori, dacă este necesar, cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare.

(4) Prin părți componente sau piese care trebuie înlocuite se înțeleg cele a căror reparație sau folosință nu mai este posibilă din punct de vedere tehnic din cauza gradului înalt de avariere ori cele a căror reparație este posibilă, dar costul acesteia, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru demontare și asamblare depășește valoarea de nou a părții componente sau a piesei respective, inclusiv cheltuielile pentru materiale, demontare și asamblare.

(5) Costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor eliberate de către unitatea de reparații acceptată de părți.

(6) Se consideră necesară revopsirea integrală a vehiculului atunci când minimum 50% din suprafața exterioară totală a vehiculului este avariata.

(7) Prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare sunt cele practicate de către unitățile de reparații.

(8) În cazul în care piesele sau materialele necesare pentru repararea vehiculului sunt cumpărate în valută străină, costul acestora este egal costului de achiziție prevăzut în actele de cheltuieli prezentate, inclusiv cheltuielile de transport, taxele vamale și TVA aferentă, echivalat cu costul în lei moldovenești la cursul oficial al leului moldovenesc, valabil la data plății facturii. În astfel de cazuri, costul părților componente, al pieselor sau al materialelor (cu condiția că acestea sunt comercializate în Republica Moldova) nu va depăși prețul de vânzare practicat de către unitățile de reparații din Republica Moldova.

(9) Dacă la unele părți componente pentru vehicul nu există prețuri practicate de către unitățile de reparații, valoarea de nou a acestora se stabilește în baza prețurilor din cataloagele pieselor de schimb sau, în lipsa acestora, prin analogie cu prețurile la părțile componente ale unor vehicule similare.

(10) În procesul evaluării pagubei, atunci când este necesară înlocuirea părților componente și a pieselor, în cazul achitării despăgubirii prin virament în contul bancar al unității de reparații, quantumul despăgubirii de asigurare urmează a fi stabilit de către asigurator, ținând cont de următoarele:

a) pentru vehiculele cu o vechime de până la 3 ani de la anul producerii și un parcurs de până la 100 000 km, costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor emise de către unitatea de reparații acceptată de părți sau cea indicată în certificatul de garanție valabil. În acest caz, la reparația vehiculului se vor utiliza părți componente și piese originale noi;

b) pentru vehiculele cu o vechime de peste 3 ani de la anul producerii și/sau un parcurs mai mare de 100 000 km, costul reparației vehiculului se stabilește în baza documentelor emise de către unitatea de reparații acceptată de părți. În acest caz, la reparația vehiculului se vor utiliza părți componente și piese noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau originale foste în folosință care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră și sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, paguba real suportată pentru vehicule se va determina conform prețului la părțile componente și piesele originale noi. În cazul în care părțile nu ajung la un acord comun cu privire la unitatea de reparație, despăgubirea de asigurare se va determina conform alin. (12), (13) și (14).

(11) În scopul prevăzut la alin. (10), la calculul vechimii vehiculului se vor lua în considerare un număr întreg de ani calculați de la 1 ianuarie din anul producerii vehiculului până la data survenirii riscului asigurat.

(12) Asigurătorii RCA vor determina costul reparației pentru vehicule, pentru prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare exclusiv cu aplicarea sistemelor informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, care corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.

(13) În cazul dezacordului persoanei păgubite pe marginea cuantumului despăgubirii de asigurare, stabilit conform alin. (10) și (12), cu excepția cazului în care reparația a fost deja efectuată de către unitatea de reparații, costul reparației pentru vehicule se va determina de către asigurătorul RCA, ținând cont de sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, ce corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere, pentru prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare. Valoarea tarifului orei de manoperă este stabilită prin actul normativ al autorității de supraveghere, în condițiile aplicabile Republicii Moldova. La determinarea valorii de reparație, conform prezentului alineat, nu se vor aplica cheltuielile de transport, taxele vamale și taxa pe valoare adăugată.

(14) Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare, întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol, nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.

(15) Orice expertiză judiciară sau extrajudiciară care are drept scop stabilirea despăgubirii de asigurare trebuie efectuată în mod obligatoriu în strictă conformitate cu prevederile prezentei legi.

Articolul 26. Stabilirea indemnizațiilor în cazul vătămării corporale și/sau deces

(1) În cazul vătămării corporale, indemnizația de asigurare pentru pierderea veniturilor va include:

a) diferența dintre salariul mediu lunar net al persoanei păgubite, stabilit conform legislației privind modul de calcul al salariului mediu, și indemnizația primită din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pentru perioada incapacității temporare de muncă, probată cu documente justificative de la organele abilitate – pentru persoanele salariate;

b) venitul mediu lunar net declarat organelor abilitate și probat cu documente justificative, pentru ultimele 12 luni, din activități desfășurate de către persoana păgubită pentru perioada incapacității temporare de muncă, dar nu mai puțin decât suma coșului minim de consum – pentru persoane care nu au calitatea de salariat;

c) o indemnizație egală cu suma coșului minim de consum pentru perioada incapacității temporare de muncă, determinat conform declarațiilor prezentate la organele abilitate, probate cu documente justificative – pentru persoanele păgubite care la momentul survenirii cazului asigurat nu întrunesc niciuna din exigențele stabilite la lit. a) și b).

(2) În cazul vătămarilor corporale se compensează și eventualele cheltuieli generate de accident, inclusiv cheltuielile de transport ale persoanei accidentate, de tratament, de protezare, spitalizare, recuperare, îngrijire, alimentație specială, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, care nu sunt suportate din fondurile de asigurări medicale obligatorii, conform actelor normative. Cheltuielile menționate se stabilesc în baza prețurilor practicate de către instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea sau, în cazurile în care niciuna dintre instituțiile din Republica Moldova nu practică serviciile nominalizate, conform documentelor justificative eliberate de către instituțiile din străinătate;

(3) În cazul stabilirii dizabilității ca urmare a vătămarilor corporale, indemnizația de asigurare va include diferența dintre venitul mediu lunar net, determinat în conformitate cu alin. (1), și pensia de dizabilitate pe perioada dizabilității, în limitele prevederilor prezentei legi.

(4) În caz de deces al terței persoane, indemnizația de asigurare se stabilește prin acordul dintre succesorii persoanei păgubite și asigurător și include:

a) venitul mediu lunar net, determinat în conformitate cu alin. (1), minus indemnizațiile primite din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat pentru persoanele care s-au aflat la întreținerea defunctului și care aveau dreptul la pensie de întreținere din partea acestuia;

b) cheltuielile de înmormântare – în cuantum de 4 salarii medii lunare pe economie, stabilite la data survenirii accidentului de vehicul.

(5) În cazul vătămarilor corporale sau decesului ca urmare a accidentului de vehicul, persoana păgubită, după caz, succesorii acesteia pot solicita prejudiciu moral în limita prevăzută de prezenta lege.

Articolul 27. Stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării sau pieririi animalelor

(1) Cuantumul despăgubirii pentru vătămarea sau pierirea animalului în accident de vehicul se stabilește în baza prețului animalului de pe piața locală la data producerii accidentului. Cheltuielile de tratament al animalului vor fi rambursate de către asigurător în baza documentelor justificative prezentate de proprietarul lui.

(2) Persoana păgubită va prezenta adeverință de la autoritatea publică competentă, care confirmă dreptul de proprietate asupra animalului vătămat sau pierit.

(3) La calcularea despăgubirii în cazul animalului vătămat care trebuie sacrificat și a cărui carne poate fi valorificată, se ia în considerare costul cărnii valorificate.

Articolul 28. Stabilirea despăgubirilor în caz de avariere sau distrugere de alte bunuri

(1) Despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea de bunuri ca urmare a accidentului de vehicul, altele decât cele prevăzute la art. 25 și 27, se stabilește în funcție de:

- a) avariere – costul reparației necesare pentru restabilirea acestora, în limitele de răspundere prevăzute la art. 13 alin. (1) lit. a);
- b) daună totală – valoarea de piață diminuată cu costul materialelor rămase.

(2) Documentele tehnice (costurile de reparație și alte cheltuieli), prezentate de către persoana păgubită, se iau în considerare la stabilirea despăgubirii după verificarea acestora de către asigurător.

Articolul 29. Plata despăgubirilor și indemnizațiilor

(1) Asigurătorul este obligat să plătească despăgubirile/indemnizațiile, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei cu privire la soluționarea cererii de despăgubire, și să accepte cererea persoanei păgubite privind modalitatea de plată a despăgubirii, care poate fi:

- a) în numerar;
- b) prin virament în cont bancar;
- c) prin virament în contul bancar al unității de reparații care a efectuat sau va efectua reparația.

(2) Căderea prealabilă privind obiecțiile referitoare la suma despăgubirii se înaintează asigurătorului în termen de 5 zile de la finalizarea dosarului de daune, urmând ca, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înștiințării, asigurătorul să soluționeze cererea prealabilă.

(3) Dacă persoana păgubită nu este de acord cu decizia asigurătorului privind cuantumul despăgubirii de asigurare, asigurătorul plătește, totuși, despăgubirea în cuantumul stabilit și persoana păgubită are dreptul să conteste decizia asigurătorului în instanța de judecată.

(4) Despăgubirea și indemnizația nu poate fi urmărită de către creditorii asiguratului sau ai persoanei păgubite.

(5) Despăgubirea se plătește de către asigurător nemijlocit persoanei fizice sau juridice păgubite, dacă aceasta nu a fost despăgubită de către persoana asigurată, sau unității de reparații, dacă în acordul dintre persoana păgubită și asigurător nu este stabilit altfel.

(6) Despăgubirea se plătește persoanelor asigurate total sau parțial, dacă acestea probează că au despăgubit persoanele păgubite în conformitate cu prevederile prezentei legi și că despăgubirea nu urmează a fi recuperată conform art. 30.

(7) În cazul în care în drepturile persoanei păgubite s-a subrogat asigurătorul asigurării facultative, oricare diferență de despăgubire dintre asigurarea facultativă și asigurarea obligatorie RCA rămâne pe contul asigurării facultative, fără a fi recuperată de la persoana asigurată, dacă despăgubirea plătită din asigurarea facultativă nu depășește limita maximă a despăgubirii care

poate fi acordată de către asiguratorul RCA pentru prejudiciul cauzat în același accident de vehicul, în conformitate cu legislația.

Articolul 30. Regresul asiguratorului

(1) Asiguratorul care a plătit despăgubirea de asigurare are dreptul să înainteze acțiune de regres în limitele acestei sume:

a) persoanei care are în posesie vehiculul în cazul în care:

- nu a fost respectată obligația de încheiere a unui contract de asigurare obligatorie RCA, în condițiile art. 8 alin. (3) și (4);

- vehiculul nu dispune de raport de inspecție tehnică periodică, valabil la momentul producerii accidentului;

b) persoanei culpabile în producerea accidentului, la stabilirea culpei de autorități competente, în următoarele cazuri:

- accidentul a fost produs cu intenție sau a fost produs în timpul comiterii unei infracțiuni comise cu intenție;

- accidentul a fost produs în timpul când autorul infracțiunii săvârșite a încercat să evadeze de la forțele de ordine;

- vehiculul era condus cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere constatată în condițiile Codului Contravențional;

- conducătorul vehiculului a părăsit locul accidentului contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutieră pe drumurile naționale și cele locale;

- conducătorul vehiculului era în stare de ebrietate survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe cu efecte similare sau conducătorul vehiculului a refuzat testarea alcoolică sau narcologică sau, după caz, examinarea medicală cu recoltarea probelor biologice, cu excepția celor prevăzute la art. 21 alin. (7).

(2) Asiguratorul este în drept să solicite persoanei culpabile de producerea accidentului de vehicul și/sau persoanei păgubite recuperarea cheltuielilor suportate în legătură cu instrumentarea dosarului de daune deschis în temeiul cererii de despăgubire neîntemeiate.

Articolul 31. Decontarea directă dintre asiguratorii RCA

(1) Asiguratorul poate oferi, în mod voluntar, decontare directă asiguratului. Decontarea directă dintre asiguratorii RCA este aplicabilă la îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) accidentele de vehicul se produc pe teritoriul Republicii Moldova;

b) vehiculele implicate în accidentele auto sunt înmatriculate/înregistrate în Republica Moldova;

c) prejudiciile sunt produse exclusiv vehiculelor;

d) ambele vehicule implicate în accidentul auto dispun de asigurare obligatorie RCA valabilă la data cazului asigurat;

e) prejudiciile exclud vătămările corporale;

f) asiguratorii RCA dispun de unul dintre sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, care corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Procedura de decontare directă se stabilește prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Decontarea directă nu aduce atingere dreptului persoanei păgubite în urma unui accident produs de un vehicul al cărui utilizator a îndeplinit obligația de asigurare obligatorie RCA de a institui proceduri pentru recuperarea prejudiciului produs împotriva asiguratorului RCA al persoanei culpabile de producerea accidentului de vehicul.

(4) În cazul în care persoana păgubită se adresează asiguratorului său cu care are încheiat contract de asigurare RCA pentru recuperarea prejudiciului, constatarea circumstanțelor accidentului de vehicul, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asiguratorului RCA al persoanei culpabile care deține contract de asigurare obligatorie RCA, în limitele prevederilor prezentei legi, dacă asiguratorul RCA al persoanei păgubite a respectat procedura de invitare a asiguratorului RCA al persoanei culpabile, prevăzută la alin. (5).

(5) Asiguratorul RCA al persoanei păgubite este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana culpabilă și asiguratorul RCA al acesteia, probând invitația printr-un înscris justificativ. Neprezentarea asiguratorului RCA al persoanei culpabile la data și locul stabilit nu împiedică asiguratorul RCA al persoanei păgubite să constate și să evalueze pagubele ce vor fi opozabile asiguratorului RCA absent de la procesul de constatare, în limitele prevederilor prezentei legi.

(6) Pentru respectarea prevederilor alin. (5), asiguratorul RCA al persoanei păgubite recuperează despăgubirea plătită persoanei păgubite de la asiguratorul RCA al persoanei culpabile, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul și același accident de vehicul.

Capitolul III BNAA

Secțiunea 1 Organizarea și funcționarea BNAA

Articolul 32. Organizarea BNAA

(1) BNAA este o asociație profesională, necomercială, independentă și autonomă, bazată pe principiul apartenenței obligatorii a tuturor societăților de asigurare, care, în condițiile legii, au dreptul de a practica în Republica Moldova asigurări obligatorii RCA.

(2) BNAA deține competențe de reprezentare și îndeplinește prerogativele și atribuțiile de birou național în Consiliul Birourilor și deține calitatea de membru al acestuia.

(3) BNAA își desfășoară activitatea în baza propriului statut, a prezentei legi, a reglementărilor Consiliului Birourilor, a actelor normative ale autorității de supraveghere și a altor acte normative.

(4) Statutul BNAA și modificările acestuia se aprobă de către Adunarea generală a membrilor BNAA și se înregistrează în modul stabilit de legislație, cu avizul prealabil al autorității de supraveghere.

(5) Activitatea, patrimoniul și atribuțiile BNAA, Fondul de protecție a victimelor străzii și Fondul de compensare sunt supuse supravegherii de către autoritatea de supraveghere în conformitate cu prevederile legislației.

Articolul 33. Atribuțiile BNAA

(1) BNAA îndeplinește următoarele atribuții de bază:

a) monitorizează activitățile membrilor privind exercitarea drepturilor și respectarea obligațiilor aferente asigurării obligatorii RCA externă „Carte Verde”;

b) gestionează și utilizează mijloacele financiare ale Fondului de protecție a victimelor străzii și cele ale Fondului de compensare, constituite în temeiul prezentei legi;

c) instrumentează și soluționează direct sau prin intermediul corespondenților/agenților cererile de despăgubire pentru daunele cauzate în accidente rutiere produse pe teritoriul Republicii Moldova de vehiculele înmatriculate în statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, în condițiile și limitele de răspundere stabilite în prezenta lege, cu respectarea procedurilor stabilite în Regulamentul general al Consiliului Birourilor;

d) îndeplinește funcțiile care îi sunt atribuite ca membru al Consiliului Birourilor, angajamentele care decurg din acordurile cu birourile naționale din alte state și alte funcții, conform cerințelor actelor normative care reglementează Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde”;

e) reprezintă Republica Moldova în relațiile externe din cadrul Consiliului Birourilor;

f) reprezintă direct sau prin intermediari desemnați interesele birourilor naționale din statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, precum și ale societăților de asigurare, membre ale acestora, în fața autorităților și organizațiilor naționale, inclusiv în instanțele de judecată din Republica Moldova;

g) asigură apartenența Republicii Moldova la Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde” și îndeplinirea obligațiilor general recunoscute față de organizațiile autorizate din țările membre ale acestui sistem;

h) utilizează în comun cu autoritatea de supraveghere un sistem informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto;

i) stabilește și aplică sancțiuni, cu excepția suspendării sau încetării calității de membru, pentru nerespectarea prevederilor statutului și/sau a prevederilor Regulamentului general al Consiliului Birourilor;

j) aplică membrilor săi penalități în mărime de 12% anual, calculate din suma datorată de membru începând cu data chemării BNAA în garanție și până la data achitării efective de către membru a sumei datorate. Penalitățile aplicate se fac venit la bugetul BNAA;

k) tipărește și eliberează asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA externă formulare de certificat de asigurare „Carte Verde” în termen de 30 de zile de la data efectuării plății de către asigurător a costului formularelor, luând în considerare prevederile art. 6 alin. (2) din prezenta lege, sau autorizează membrii săi să le tipărească;

l) încheie acorduri de colaborare privind schimbul de informații cu autoritățile publice și alte instituții în vederea îndeplinirii prerogativelor legale;

m) exercită alte atribuții stabilite în prezenta lege și în statut.

(2) Atribuția BNAA menționată la alin. (1) lit. k) decade din data de la care asigurătorii licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA externă sunt autorizați să emită certificate de asigurare „Carte Verde” în format electronic, conform modelului aprobat de către Consiliul Birourilor. Certificatele de asigurare „Carte Verde”, eliberate în condițiile alin. (1) lit. k), sunt valabile până la expirarea perioadei de acoperire a asigurării.

(3) În vederea realizării supravegherii, BNAA:

a) informează sistematic autoritatea de supraveghere cu privire la neonorarea obligațiilor de către membrii săi, sancțiunile aplicate acestora, reclamațiile și sesizările primite din partea altor birouri naționale și practicile frauduloase ale membrilor;

b) elaborează și prezintă autorității de supraveghere, în termen de 4 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune, raportul anual de activitate și raportul auditorului emis de către o entitate de audit care aparține la o rețea internațională înregistrată în Registrul public al entităților de audit în modul prevăzut de legislația din domeniul auditului, cu publicarea acestora pe pagina sa web oficială.

c)

Articolul 34. Conducerea BNAA

(1) Organele de conducere ale BNAA sunt:

a) Adunarea generală a membrilor;

b) Consiliul de supraveghere, condus de către un președinte;

c) directorul executiv.

(2) Structura organelor de conducere ale BNAA, competența acestora, procedura de convocare și desfășurare a ședințelor și de adoptare a deciziilor se stabilesc în statutul BNAA.

(3) Adunarea generală a membrilor are următoarele atribuții exclusive:

- a) aprobă statutul și modificările la statut;
- b) alege și revocă directorul executiv, membrii Consiliului de supraveghere, stabilește componența numerică a acestuia și durata mandatului;
- c) confirmă entitatea de audit și stabilește onorariul de audit;
- d) aprobă și modifică devizul anual de venituri și cheltuieli, raportul anual și situațiile financiare ale BNAA;
- e) decide cu privire la aspecte legate de, reorganizarea sau lichidarea benevolă a BNAA;
- f) decide cu privire la alte chestiuni care intră în sfera de competență a Adunării generale a membrilor stabilite prin Statut.

(4) Adunarea generală a membrilor adoptă hotărâri cu votul majorității simple a membrilor BNAA, prezenți la adunare. Adunarea generală a membrilor a BNAA este deliberativă, dacă la adunare s-au înregistrat și participă cel puțin 2/3 din membrii cu drept de vot.

(5) Prin derogare de la prevederile alin. (4), hotărârile Adunării generale ale membrilor ce vizează aspecte ale asigurării obligatorii de răspundere civilă auto externă, precum și cele ce vizează competențele stabilite la alin. (3) lit. a), b) și d) sunt adoptate în exclusivitate cu votul majorității simple a asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA externă, prezenți la adunare.

(6) Consiliul de supraveghere reprezintă interesele membrilor BNAA în perioada dintre adunările generale ale membrilor și în limitele atribuțiilor sale exercită conducerea generală și controlul asupra activității BNAA. Consiliul de supraveghere este subordonat Adunării generale a membrilor și are următoarele atribuții:

- a) decide convocarea adunărilor generale;
- b) elaborează și stabilește strategia activității BNAA;
- c) examinează, aprobă și prezintă Adunării generale a membrilor raportul anual de activitate al BNAA;
- d) aprobă regulamentele interne de funcționare, organigrama și statul de personal din subordinea directorului executiv al BNAA;
- e) supraveghează colaborarea BNAA cu autoritățile publice centrale și cele locale;
- f) decide cu privire la alte aspecte care intră în sfera de competență a Consiliului de supraveghere, astfel cum este prevăzut în statutul BNAA, precum și chestiunile adoptate de către Adunarea generală a membrilor.

(7) Procedura de alegere a membrilor Consiliului de supraveghere și de luare a deciziilor se stabilesc în statutul BNAA și în regulamentul de funcționare al acestuia.

(8) Membrii Consiliului de supraveghere sunt delegați de către membrii BNAA și nu au dreptul de a delega sau de a transmite atribuțiile către alte persoane.

(9) Directorul executiv reprezintă BNAA în relațiile cu Consiliul Birourilor și birourile naționale ale asigurătorilor auto din statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, având următoarele atribuții exclusive:

a) organizează activitatea BNAA și ia deciziile necesare pentru asigurarea îndeplinirii activităților acestuia;

b) gestionează fondurile existente în cadrul BNAA;

c) organizează și administrează activitatea economico-operatională a BNAA;

d) emite avize și propuneri Consiliului de supraveghere și Adunării generale a membrilor cu privire la chestiuni care intră în sfera de competență a acestuia;

e) notifică în scris autoritatea de supraveghere, cu transmiterea datelor/informațiilor relevante aferent entității de audit confirmate de Adunarea generală a membrilor;

f) monitorizează în permanență, cu notificarea scrisă a Consiliului de supraveghere, onorarea de către membrii titulari a obligațiilor financiare în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”;

g) decide alte chestiuni care intră în sfera de competență a directorului executiv, astfel cum este prevăzut în statut.

(10) Eliberarea către asigurătorii licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA externă a formularelor certificatelor de asigurare „Carte Verde”, în cazul în care aceștia nu sunt autorizați să le tipărească, ține de competența exclusivă a directorului executiv. Competența în cauză este valabilă până la data și în situația specificată la art. 33 alin. (2).

(11) Numirea în funcție a directorului executiv al BNAA se aprobă în prealabil de către autoritatea de supraveghere. Directorul executiv trebuie să corespundă cerințelor stabilite pentru persoanele cu funcție de conducere, stabilite în legislația cu privire la activitatea de asigurare și reasigurare și în actele normative ale autorității de supraveghere, și nu este în drept să transmită responsabilitățile sale altor persoane.

(12) Dacă directorul executiv nu își poate exercita atribuțiile din cauza unor circumstanțe obiective, justificate documentar, atribuțiile acestuia sunt exercitate temporar de către o persoană desemnată în acest sens de către Adunarea generală a membrilor BNAA și avizată în prealabil de către autoritatea de supraveghere, care trebuie să corespundă cerințelor stabilite pentru persoanele cu funcție de conducere, stabilite în legislația cu privire la activitatea de asigurare și reasigurare și în actele normative ale autorității de supraveghere.

(13) Autoritatea de supraveghere este în drept să retragă avizul și/sau să recomande Adunării generale a membrilor BNAA înlocuirea persoanei care deține funcția de director executiv, dacă titularul funcției:

a) nu corespunde cerințelor prevăzute în actele normative ale autorității de supraveghere;

b) a fost desemnat în baza unor informații neveridice sau incomplete;

c) a comis încălcări ale cadrului normativ intern și/sau internațional aferent activității BNAA, care au dus la producerea riscurilor semnificative și au afectat soliditatea financiară a BNAA.

(14) Adunarea generală a membrilor BNAA notifică autoritatea de supraveghere despre modificarea/încetarea raporturilor de muncă cu directorul executiv, cu expunerea motivelor aferente, în termen de 5 zile de la data încetării exercitării atribuțiilor de către ultimul.

(15) În cazul prevăzut la alin. (14), Adunarea generală a membrilor BNAA desemnează un nou titular al funcției de director executiv cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de o lună de la data încetării exercitării atribuțiilor fostului director.

(16) Alte atribuții ale organelor de conducere ale BNAA sunt reglementate prin statutul BNAA și alte acte interne, aprobate potrivit cadrului normativ.

Articolul 35. Calitatea de membru al BNAA

(1) Calitatea de membru al BNAA se obține de către asigurator din momentul în care este licențiat pentru asigurarea RCA internă sau pentru asigurarea RCA internă și externă.

(2) Suspendarea sau retragerea licenței pentru asigurarea RCA atrage după sine suspendarea sau retragerea calității de membru al BNAA.

(3) Autoritatea de supraveghere informează BNAA despre eliberarea, suspendarea sau retragerea licenței asiguratorului pentru asigurarea obligatorie RCA internă sau pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii.

(4) Asiguratorul care deține calitatea de membru al BNAA are drept de vot deliberativ în Adunarea generală a acestuia.

(5) Membrii BNAA, care sunt licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă, poartă răspundere comună și solidară pentru obligațiile din trecut, prezente și viitoare ale BNAA, asumate în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”.

(6) Membrii BNAA, care sunt licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă, își vor desfășura activitatea în conformitate cu regulile stabilite de regulamentele interne ale Consiliului Birourilor și în scopul menținerii BNAA în cadrul Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”.

(7) Temei pentru suspendarea sau retragerea licenței pentru asigurarea obligatorie RCA externă de către autoritatea de supraveghere poate servi decizia organului de conducere al BNAA privind aplicarea sancțiunilor în cazul în care:

- a) BNAA primește 3 sau mai multe cereri justificate de chemare în garanție într-un interval de 3 luni pentru unul și același membru;
- b) asiguratorul datorează plăți și cotizații ce rezultă din calitatea lui de membru al BNAA, inclusiv pentru achitarea primei de reasigurare, și nu își îndeplinește obligațiile financiare față de BNAA în termen de până la 90 de zile de la primirea unei notificări corespunzătoare din partea BNAA.

Articolul 36. Patrimoniul BNAA

(1) Patrimoniul BNAA se constituie din:

- a) cotizațiile de înscriere și cotizațiile anuale de membru, stabilite în bugetul BNAA;
- b) contribuțiile lunare în Fondul de protecție a victimelor străzii și dobânzile aferente activelor în Fondul menționat;
- c) contribuțiile lunare în Fondul de compensare și dobânzile aferente lor;
- d) venitul din activitatea de regularizare a daunelor;
- e) alte surse legale de venit.

(2) Cotizația anuală de membru reprezintă partea asiguratorului în veniturile BNAA, planificate din astfel de cotizații, și se determină ca o cotă procentuală din veniturile planificate. Cota procentuală este egală cu cota procentuală a primelor brute de asigurări obligatorii RCA subscrise de către asiguratorii în volumul total al primelor brute de asigurări RCA subscrise de toți asiguratorii licențiați să emită polițe de asigurare RCA pentru perioada de gestiune curentă. Cotizația anuală de membru se determină pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă separat și se plătește trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune.

(3) Cotizația de înscriere reprezintă suma mijloacelor bănești pe care membrul potențial o plătește la BNAA. Mărimea cotizației de înscriere se stabilește în statutul BNAA și nu poate depăși suma de 5 mii de lei.

(4) Cheltuielile aferente îndeplinirii prerogativelor și atribuțiilor de BNAA în Consiliul Birourilor vor fi acoperite de partea cotizației anuale de membru, stabilită pentru asiguratorii licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA externă.

(5) Contribuțiile lunare în Fondul de protecție a victimelor străzii și Fondul de compensare devin proprietatea BNAA și nu se restituie în caz de anulare sau încetare a calității de membru al BNAA.

Articolul 37. Garanția financiară externă

(1) Garanția financiară externă se constituie de către BNAA, la recomandarea, în mărimea stabilită și în favoarea Consiliului Birourilor, pentru acoperirea despăgubirilor neachitate de către asiguratorii în baza contractelor de asigurare obligatorie RCA externă „Carte Verde” încheiate și care decurg din propriile retenții de risc.

(2) Contribuția asiguratorului la garanția financiară externă se calculează ca raport între mărimea garanției și numărul de asiguratori licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă.

(3) Cota financiară a asiguratorului la garanția financiară externă nu se admite ca un activ eligibil care acoperă rezervele lor tehnice, cerințele minime de capital și marja de solvabilitate, fiind un activ grevat cu sarcini.

(4) În cazul obținerii de către asigurator a licenței pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă în perioada în care este în vigoare recomandarea de menținere a garanției financiare externe, BNAA recalculează contribuțiile la garanția financiară externă și restituie, în termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei autorității de supraveghere privind eliberarea licenței, surplusul creat prin intrarea contribuției asiguratorului nou licențiat către asiguratorii care dețin licență la momentul recalculării.

(5) În cazul retragerii licenței asiguratorului pentru asigurarea obligatorie RCA internă și externă în perioada în care este în vigoare cerința de menținere a garanției financiare externe, BNAA recalculează contribuțiile la garanția financiară externă, iar asiguratorii care dețin licență la momentul recalculării sunt obligați să suplinească insuficiența în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a deciziei autorității de supraveghere privind retragerea licenței.

(6) În cazul prevăzut la alin. (5), contribuția asiguratorului la garanția financiară externă și dobânda aferentă se transformă în contribuție suplimentară a acestuia la Fondul de compensare, cu respectarea prevederilor art. 40 alin. (2) lit. b).

Secțiunea a 2-a **Competențele BNAA**

Articolul 38. Competențele BNAA în calitate de organism de plată a despăgubirilor

(1) Obiectivul de bază al BNAA este de a asigura protecția intereselor persoanelor păgubite în accidente de vehicule și de a promova stabilitatea și dezvoltarea asigurării obligatorii de răspundere civilă auto pentru prejudiciile cauzate persoanelor terțe ca urmare a utilizării vehiculelor.

(2) Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, BNAA garantează despăgubirea persoanelor păgubite:

a) pe teritoriul statelor membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde” pentru daunele cauzate de vehiculele înmatriculate în Republica Moldova, în cazul în care asiguratul deține un certificat de asigurare „Carte Verde” eliberat în numele unui asigurator membru al BNAA;

b) pe teritoriul Republicii Moldova pentru daunele cauzate de vehiculele înmatriculate în statele membre ale Sistemului Internațional de Asigurări „Carte Verde”, utilizatorii dețin un certificat de asigurare „Carte Verde” eliberat de un asigurator membru al biroului național din țara de reședință în condițiile și în

limitele stabilite de prezenta lege, cu recuperarea ulterioară a cheltuielilor suportate din contul asiguratorului persoanei vinovate în cauzarea prejudiciului;

c) pe teritoriul Republicii Moldova pentru prejudiciile cauzate persoanelor terțe, în accidente de vehicule utilizatorii cărora nu au încheiat contracte de asigurare obligatorie RCA, sau vehicule/conducători auto sunt neidentificați, de vehicule neînregistrate sau care nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și de vehicule obținute pe cale ilicită, dar neasigurate RCA.

(3) În calitate de organism de plată a despăgubirilor, BNAA utilizează mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii și ale Fondului de compensare, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale autorității de supraveghere.

(4) Nicio persoană de drept public sau privat care a despăgubit în orice fel persoanele păgubite sau a oferit acestora servicii în legătură cu prejudiciile suferite nu are dreptul să solicite de la BNAA recuperarea cheltuielilor efectuate.

(5) BNAA nu poate plăti despăgubiri pentru prejudiciile cauzate într-un singur accident, care să depășească limitele de răspundere ale asiguratorului RCA, prevăzute de legislația în vigoare la momentul producerii accidentului în Republica Moldova sau de legislația în vigoare a celorlalte state pe teritoriul cărora s-a produs accidentul, din care va fi dedusă, după caz, franșiza prevăzută de lege.

Articolul 39. Fondul de protecție a victimelor străzii

(1) Fondul de protecție a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de vehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au încheiat contracte de asigurare obligatorie RCA, de vehicule și/sau conducători auto neidentificați, de vehicule neînregistrate sau care nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova și/sau obținute pe cale ilicită, dar neasigurate RCA.

(2) Asiguratorii licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA sunt obligați să contribuie la constituirea fondului prevăzut la alin. (1), proporțional volumului primelor de asigurare încasate pentru această clasă de asigurare, în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere. Quantumul cotizațiilor asiguratorilor la acest fond se stabilește prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plății despăgubirilor în următoarele condiții:

a) dacă vehiculul și/sau conducătorul auto au fost identificați, dar nu a respectat obligația de încheiere a contractului de asigurare obligatorie RCA și/sau vehiculele sunt neînregistrate sau nu au fost supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova – despăgubirea se plătește pentru distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces;

b) dacă vehiculul și sau conducătorul auto au rămas neidentificați, despăgubirea se plătește exclusiv pentru vătămări corporale sau deces; dacă un astfel de accident a provocat deces sau vătămare corporală care a condus la stabilirea dizabilității, atunci se plătește o despăgubire și pentru prejudiciul material adus persoanei vătămate ca echivalentul în lei a sumei ce depășește 200 de euro, calculat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru ziua producerii accidentului; accidentul cauzat de un vehicul care a rămas neidentificat este accidentul în care vehiculul a intrat în coliziune directă cu partea păgubită sau cu bunurile deteriorate de acesta, după care vehiculul a părăsit locul accidentului;

c) dacă vehiculul a fost obținut pe cale ilicită, despăgubirea se plătește pentru vătămări corporale sau deces, iar pentru prejudiciul material adus persoanei păgubite ca echivalentul în lei a sumei ce depășește 100 de euro, calculat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei pentru ziua producerii accidentului;

d) în caz dacă accidentul are loc în perioada suspendării contractului de asigurare obligatorie RCA despăgubirea se plătește pentru distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces, indiferent de persoana care l-a cauzat.

(4) Fondul de protecție a victimelor străzii se administrează și se utilizează de către BNAA, potrivit actelor normative ale autorității de supraveghere și reglementărilor interne emise în acest sens. Cheltuielile de constituire, administrare și utilizare a mijloacelor Fondului nominalizat se vor acoperi din disponibilitățile acestuia.

(5) Despăgubirile de asigurare plătite din Fondul de protecție a victimelor străzii nu vor depăși limitele de răspundere stabilite la art. 13.

(6) BNAA are obligația de a ține o evidență distinctă a contribuțiilor în Fondul de protecție a victimelor străzii și a cheltuielilor lui, de a păstra disponibilitățile acestuia în instrumente financiare purtătoare de dobândă, la bănci, în instrumente ale pieței monetare sau în valori mobiliare de stat.

(7) În caz de deficit al Fondului de protecție a victimelor străzii, autoritatea de supraveghere poate majora în cursul anului, pentru acoperirea obligațiilor Fondului menționat, contribuția stabilită prin actele sale normative.

(8) În vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecție a victimelor străzii, BNAA poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, acțiune de regres față de persoanele culpabile în provocarea de prejudicii.

Articolul 40. Fondul de compensare

(1) BNAA administrează și utilizează, în strictă conformitate cu Regulamentul general al Consiliului Birourilor, mijloacele financiare ale Fondului de compensare, instituit pentru a garanta:

a) rambursarea către birourile naționale/asigurătorii/corespondenții din străinătate a sumelor plătite de către aceștia cu titlu de despăgubire pentru pagubele produse de către deținătorii de certificate de asigurare „Carte Verde”;

b) reparația prejudiciilor produse de către deținătorii de certificate de asigurare „Carte Verde” false sau neautorizate;

c) plata sumelor datorate către persoanele păgubite în Republica Moldova, pentru a compensa prejudiciile cauzate de către deținătorii de certificate de asigurare „Carte Verde” emise de către asigurătorii din străinătate.

(2) Fondul de compensare are ca resurse financiare contribuțiile asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA externă, și anume:

a) contribuția inițială, cu titlu de garanție, în caz de neonorare de către asigurătorul căruia i-a fost suspendată sau retrasă licența ori care se află în procedură de rezoluție/remediere financiară a obligațiilor privind plata despăgubirilor de asigurare obligatorie RCA externă în termenul stabilit sau în caz de neachitare a plăților ce rezultă din calitatea lui de membru al BNAA. Soldul contribuției inițiale, cu dobânzile aferente, se restituie asigurătorului în termen de 30 de zile din momentul intrării în vigoare a deciziei autorității de supraveghere cu privire la transferul de portofoliu cu toate obligațiile de despăgubire sau în termen de 7 ani de la data retragerii licenței, dar nu înainte de lichidarea totală a daunelor și îndeplinirea tuturor obligațiilor de plată care derivă din vânzările anterioare a certificatelor de asigurare „Carte Verde”;

b) contribuția suplimentară, cu titlu de garanție, pentru cazul prevăzut la lit. a), constituită potrivit art. 37 alin. (6). Soldul contribuției suplimentare, cu dobânzile aferente, se restituie asigurătorului în termen de 30 de zile din momentul în care devine executorie pentru BNAA decizia organelor de conducere ale Consiliului Birourilor, referitoare la revocarea sau suspendarea cerinței privind garanția financiară externă, precum și în cazurile prevăzute la lit. a);

c) contribuția lunară, destinată realizării obiectivelor Fondului de compensare, conform alin. (1);

d) contribuția specială primită de la asigurători sub formă de împrumut, în funcție de necesitățile curente ale Fondului de compensare.

(3) Sursa de acoperire a contribuțiilor prevăzute la alin. (2), cuantumul și termenul lor de achitare, modul de administrare, utilizare și repartizare a resurselor Fondului de compensare se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.

(4) În cazul în care BNAA utilizează mijloace bănești din Fondul de compensare pentru obiectivul prevăzut la alin. (1) lit. a), asigurătorii, în numele cărora au fost utilizate, au obligația să compenseze integral aceste cheltuieli.

(5) BNAA are obligația de a ține o evidență a mijloacelor primite, divizate pe tipuri de contribuții, și a cheltuielilor din Fondul de compensare, precum și de a investi disponibilitățile Fondului menționat în instrumente financiare purtătoare

de dobândă, la bănci, în instrumente ale pieței monetare sau în valori mobiliare de stat.

Articolul 41. Competențele BNAA privind furnizarea informațiilor

(1) BNAA are următoarele atribuții privind informarea despre accidente:

a) furnizează informația și actele solicitate de către birourile naționale, asigurătorii/corespondenții nominalizați din străinătate cu privire la asigurați, asigurătorii RCA, certificatele de asigurare „Carte Verde” (cum ar fi existența unui contract de asigurare pentru un anumit vehicul indicat la o anumită dată, confirmarea valabilității certificatului de asigurare „Carte Verde”, după caz), vehiculul înregistrat în Republica Moldova și plăcuțele cu numere de înmatriculare;

b) oferă date privind reprezentantul de despăgubiri/corespondentul nominalizat pe teritoriul Republicii Moldova al asigurătorului RCA din străinătate;

c) acordă, la cererea persoanelor păgubite care prezintă un interes legitim, datele privind proprietarul/utilizatorul de vehicul culpabil în producerea accidentului rutier, informația despre vehiculul înregistrat în Republica Moldova, implicat în accident de vehicul produs în afara hotarelor acesteia, informația despre vehiculul înregistrat în străinătate, implicat în accident pe teritoriul Republicii Moldova, precum și asigurările obligatorii RCA deținute de acestea; dovada existenței interesului legitim este în sarcina persoanei care face solicitarea..

(2) BNAA primește și/sau furnizează structurilor competente din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Agenției Servicii Publice, cu atribuții de organizare și coordonare a activității de evidență și eliberare a certificatelor de înmatriculare și a plăcuțelor cu numere de înmatriculare, datele referitoare la accidentele rutiere și vehiculele la conducerea cărora au fost emise asigurări RCA.

(3) Furnizarea datelor cu caracter personal se face în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal, ce se referă la prelucrarea și libera circulație a acestor date.

(4) BNAA nu poate prelucra datele cu caracter personal la care are acces în alte scopuri decât cele prevăzute de prezenta lege.

Capitolul IV VERIFICAREA ASIGURĂRII OBLIGATORII RCA

Articolul 42. Evidența asigurărilor

(1) Asigurătorul ține evidența zilnică distinctă (în regim electronic), referitoare la asigurarea obligatorie RCA și prezintă un raport lunar și trimestrial în modul și în termenele stabilite de către autoritatea de supraveghere.

(2) Asigurătorul înființează și ține zilnic, în regim electronic, registrul de evidență a contractelor de asigurare încheiate pentru asigurarea obligatorie RCA.

(3) Asigurătorul este obligat să prezinte autorității de supraveghere și BNAA, în modul stabilit, informațiile despre fiecare contract de asigurare obligatorie RCA.

Articolul 43. Controlul asigurării obligatorii RCA

(1) Controalele sunt permise dacă acestea au un caracter nediscriminatoriu și se desfășoară în cadrul controalelor care nu urmăresc exclusiv verificarea asigurării.

(2) Instituțiile subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne se investesc cu funcție de supraveghere asupra deținerii de către utilizatorii de vehicule a asigurării obligatorii RCA.

(3) Instituțiile subordonate ale Ministerului Afacerilor Interne vor exercita, în punctele de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova, funcția de control privind:

a) deținerea de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule înmatriculate în alte state, la intrarea în țară, a documentelor internaționale de asigurare, valabile în Republica Moldova;

b) deținerea de către proprietarii și/sau utilizatorii de vehicule înmatriculate în Republica Moldova, la ieșire din țară, a unuia dintre următoarele acte:

- certificatul de asigurare „Carte Verde” și valabilitatea acestuia pentru țara de destinație, eliberat de către asigurătorii licențiați din Republica Moldova;

- documentul internațional de asigurare valabil pentru țara de destinație, emis sub garanția unui birou din străinătate;

- alte documente de asigurare auto, valabile pentru țara de destinație.

(4) Stațiile de inspecție tehnică autorizate efectuează testarea tehnică doar în cazul vehiculelor ai căror proprietari sau utilizatori dețin asigurare obligatorie RCA internă.

(5) Entitățile menționate la alin. (2), (3) și (4) vor realiza funcția de control prin utilizarea sistemului informațional automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto, în baza acordurilor de schimb de informații cu autoritatea de supraveghere.

(6) La înscrierea în circulație, la efectuarea modificărilor în certificatul de înmatriculare a unui vehicul și a verificărilor tehnice periodice se prezintă dovada asigurării obligatorii RCA internă, în condițiile prezentei legi.

(7) Exploatarea pe teritoriul Republicii Moldova a vehiculului fără asigurare obligatorie RCA internă sau, după caz, fără document internațional de asigurare, valabil în Republica Moldova, se sancționează în conformitate cu legislația contravențională.

(8) Confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea polițelor de asigurare RCA și a certificatelor de asigurare „Carte Verde” false sau neautorizate și/sau

inducerea în eroare în privința naturii, calităților substanțiale ale materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare de către unitățile de reparații care recondiționează vehicule avariate constituie o infracțiune care se sancționează în conformitate cu legislația penală.

Capitolul VI DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 44. Dispoziții tranzitorii

(1) Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

(2) Prezenta lege se aplică tuturor contractelor de asigurare obligatorie RCA emise după data intrării în vigoare a acesteia și în legătură cu toate prejudiciile ce se despăgubesc în baza acestora.

(3) Asigurătorii care, la data publicării prezentei legi, dețin licență pentru dreptul de a practica activitatea de asigurare obligatorie RCA își vor conforma activitatea până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Actele normative adoptate de către autoritatea de supraveghere în temeiul Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, cu modificările ulterioare, se aplică în continuare, în măsura în care nu contravin prezentei legi, până la abrogarea expresă a acestora.

(5) În termen de trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, până la implementarea sistemelor informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, prin derogare de la prevederile art. 25 alin. (12), în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, indiferent de vechimea vehiculului și parcursul acestuia, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabilește luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de reparații acceptate de către asigurător pentru manopera și pentru materialele aferente reparației sau înlocuirii părților componente și a pieselor avariate, precum și pentru părți componente și piese noi fabricate în bază de licență sau originale foste în folosință care sunt disponibile pe piața autohtonă. În cazul în care părțile componente și piesele noi fabricate în bază de licență sau cele originale foste în folosință nu sunt disponibile pe piața autohtonă, costul reparației pentru vehicule se va determina ținând cont de sistemele informaționale automatizate de evaluare în domeniul auto, ce corespund cerințelor stabilite în actele normative ale autorității de supraveghere, pentru prețurile materialelor, ale părților componente și ale pieselor înlocuitoare. Valoarea tarifului orei de manoperă este stabilită prin actul normativ al autorității de supraveghere, în condițiile aplicabile Republicii Moldova.

Articolul 45. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Autoritatea de supraveghere, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

(3) Guvernul, în comun cu autoritatea de supraveghere, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 44-48, art. 85).

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare, în cadrul proiectului de asistență tehnică „Reforma pieței de asigurări din Moldova”, în comun cu experții Băncii Mondiale. Conform prevederilor pct.40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, este promovat de Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule (în continuare – Proiect) transpune dispozițiile Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi.

Necesitatea reglementărilor se impune prin faptul că evoluțiile din piața asigurărilor RCA au un impact rapid și semnificativ asupra unor categorii largi de consumatori și operatori economici, precum și pentru faptul că evoluția legislației naționale și comunitare ce reglementează această formă de asigurare impune reformarea sistemului asigurărilor RCA din R. Moldova și alinierea acestuia la practicile validate de experiența mai multor state membre ale Uniunii Europene.

Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto (asigurarea RCA) are o valență specifică pentru cetățeni, implică deținătorii (persoane fizice și juridice) de transport auto – în calitate de asigurați sau victime ale unui accident. În același timp, acest gen de asigurări obligatorii, reprezintă o dimensiune preponderentă pentru societățile de asigurare, dată fiind portofoliul semnificativ de contracte încheiate/asumate. De asemenea, asigurarea auto are un impact asupra liberei circulații a persoanelor și a vehiculelor. Redimensionarea și consolidarea pieței interne a asigurărilor auto ar trebui, în consecință, să reprezinte un obiectiv fundamental în domeniul serviciilor financiare, fiind un produs social-obligatoriu.

Având în vedere, contextul și particularitățile edificării pieței de asigurări autohtone, cu reușitele și deficiențele enunțate, prin proiect se pledează pentru instituirea unui mecanism clar și predictibil de monitorizare continuă a pieței asigurărilor obligatorii auto - prin intermediul instrumentelor adecvate și specifice sectorului financiar per ansamblu, regulile fiind stabilite de către Comisia Națională a Pieței Financiare.

Proiectul, de asemenea, vizează interesele consumatorului de servicii, respectiv prin obligativitatea de a oferi solicitantului asigurării informația privind cuantumul primei de asigurare, precum și a coeficientului bonus-malus aplicabil.

Reglementările propuse vor contribui la creșterea încrederii în ceea ce privește activitatea desfășurată de asigurătorii RCA, în special în relația cu asigurații și/sau cu beneficiarii produselor de asigurare RCA.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Actul normativ a fost elaborat ținând cont, în principal, de prevederile directivelor europene în materie, de propunerile formulate de experți, precum și de experiența altor state membre UE în ceea ce privește reglementarea asigurărilor RCA.

Elemente importante introduse în proiect:

- prevederi speciale cu privire la suspendarea, rezoluțiunea și încetarea contractului RCA;
- norme cu privire la modul de aplicare a asigurării RCA;
- dispoziții cu privire la legislația aplicabilă în funcție de locul de producere a accidentului;
- obligațiile asiguratului/persoanei păgubite/asigurătorului;
- constatarea amiabilă de accident, care este preluată din legea actuală, inclusiv în privința condițiilor de valabilitate acestei proceduri;
- obligațiile asigurătorului RCA cu privire la comunicarea solicitantului asigurării cuantumului primei de asigurare și a coeficienților de rectificare, informarea părților privind soluționarea cererii de despăgubire, stabilirea și plata despăgubirilor;
- prevederi privind decontarea directă;
- norme cu privire la reglementarea activității Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA), delimitarea competențelor BNAA privind informarea despre accidente, în calitate de fond național de protecție, de organism de plată a despăgubirilor, organism de compensare.

Proiectul definește și *limitele teritoriale* de aplicare ale asigurării RCA, după cum urmează:

- a) teritoriul Republicii Moldova în care vehiculul deține plăcuță de înmatriculare/înregistrare, indiferent dacă o astfel de plăcuță este permanentă sau temporară – asigurarea internă; sau
- b) teritoriile statelor în care sunt competente birourile naționale membri ai Consiliului Birourilor – asigurarea externă (Carte Verde).

Scopul sistemului, cunoscut în mod comun ca Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde” este acela de a facilita circulația internațională a vehiculelor prin permiterea asigurării riscurilor de răspundere civilă ce decurg din folosirea acestora, pentru a îndeplini criteriile impuse de țările vizitate și, în cazul în care se produc accidente, să garanteze despăgubirea părților prejudiciate în conformitate cu legislația națională și regulamentele acelei țări.

Principalele modificări pe care le aduce actul normativ se referă la reglementarea contractului de asigurare RCA, contract în baza căruia sunt stabilite condițiile generale și particulare ale acoperirii asigurării RCA, modalitatea și termenele de plată a despăgubirilor de asigurare. Contractul de asigurare RCA internă se încheie pe un termen de 12 luni, iar contractul de asigurare RCA externă (Carte Verde) poate fi încheiat pentru perioade de asigurare mai mici de 12 luni, dar nu mai mici de 15 zile, în funcție de opțiunea asiguratului. Plata primelor de asigurare se face integral.

Contractul RCA se perfectează pe suport de hârtie și/sau prin mijloace tehnice electronice în regim on-line și se încheie dintre asigurător și asigurat fără indicarea persoanelor admise să utilizeze vehiculul (număr nelimitat de utilizatori).

Proiectul prevede posibilitatea suspendării contractului RCA la cererea asiguratului care a încheiat un contract RCA pe perioada suspendării dreptului de circulație a

vehiculului în conformitate cu prevederile legale sau pe perioada în care persoana asigurată a depus sau i-au fost retrase legal plăcuțele de înmatriculare.

De asemenea, prin proiect sunt reglementate limitele minime de răspundere acoperite prin asigurarea RCA, astfel:

- pentru prejudicii materiale produse în unul și același accident, indiferent de numărul părților vătămate, limita despăgubirii se stabilește la un nivel de 100.000 euro, echivalent în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc comunicat de Banca Națională a Moldovei pentru /data producerii accidentului;

- pentru vătămări corporale și decese produse în unul și același accident, limita de despăgubire se stabilește, pentru accidente la un nivel de 100.000 euro - pentru o parte vătămată sau la un nivel de 500.000 euro - indiferent de numărul părților vătămate, echivalent în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de Banca Națională a Moldovei pentru data producerii accidentului;

- pentru prejudicii materiale produse pe baza procedurii de constatare amiabilă a accidentului de vehicul – valoarea maximă a despăgubirilor este stabilită prin actele normative ale autorității de supraveghere;

pentru prejudiciile morale ca urmare a dizabilității sau decesului părții vătămate produse în unul și același accident, limita de despăgubire se stabilește, la un nivel de 5.000 euro –pentru o parte vătămată sau la un nivel de 10.000 euro - indiferent de numărul părților vătămate, echivalent în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de Banca Națională a Moldovei pentru data producerii accidentului.

În cazul prejudiciului moral acesta se va compensa după cum urmează:

- a) în caz de deces al părții vătămate - 100%;
- b) în caz de încadrare în grad de dizabilitate:
 - sever - 90%;
 - accentuat - 60%;
 - mediu – 30%.

De asemenea, în contextul reglementat de art.21 alin.(2) și art.181 alin.(3) din Directiva 2009/138/CE a Parlamentul European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Directiva Solvabilitate II), care va fi transpusă parțial în legislația națională, cadrul metodologic de calculare și aplicare al primelor de asigurare aferent asigurării obligatorii RCA internă și externă se va stabili de autoritatea de supraveghere, conform actelor sale normative. Autoritatea de supraveghere, potrivit cadrului metodologic va calcula primele minime de referință (calculate pe baza datelor statistice cumulative per piață). Prima de asigurare aplicată de asigurători nu poate fi mai mică decât prima de referință calculată de autoritatea de supraveghere.

Având în vedere anumite împrejurări excepționale manifestate prin disfuncționalitatea evidentă a pieței asigurărilor obligatorii RCA din R.Moldova, este necesară instituirea unui mecanism de control al pieței asigurărilor obligatorii auto prin stabilirea de către autoritatea de supraveghere a nivelului primei de referință.

Transpunerea prevederilor sus-menționate în legislația națională lărgeste posibilitățile de acțiune și intervenție cu privire la stabilirea nivelului primelor de către asigurători, în condițiile introducerii unui sistem național general de control al prețurilor.

Liberalizarea prețurilor produselor/serviciilor funcționează eficient în condițiile existenței unei piețe concurențiale. Cu toate că piața asigurărilor urmează a fi liberalizată, Directiva 2009/138/CE a acordat, în anumite condiții restrictive, posibilitatea de a exercita un control asupra prețurilor.

De asemenea proiectul conține o serie de dispoziții referitoare la: drepturile și obligațiile asiguratului/persoanei păgubite/asigurătorului; modul de soluționare și de stabilire a despăgubirii; plata despăgubirii; termenul de plată; desemnarea și atribuțiile reprezentantului de despăgubiri. De specificat că, se reglementează că, cererea de despăgubire poate fi completată și prin utilizarea mijloacelor electronice.

Totodată, prin reglementări se introduce posibilitatea aplicării procedurii ”decontării directe” în cazul asigurărilor RCA. Astfel, în baza unei clauze contractuale opționale asiguratul va putea să se adreseze propriului asigurător RCA pentru obținerea despăgubirilor, acesta recuperând ulterior contravaloarea daunei achitate de la asigurătorul RCA al persoanei vinovate. Sistemul decontării directe nu afectează dreptul persoanei păgubite în urma unui accident auto produs de un vehicul al cărui deținător dispune de contractul RCA de a exercita acțiunea directă pentru recuperarea prejudiciului produs împotriva asigurătorului RCA al persoanei vinovate de producerea accidentului auto.

Totodată, prin prezentul proiect de act normativ sunt resetate organizarea și funcționarea Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule. Astfel, BNAA este definit ca structură unică care deține competențe de reprezentare și îndeplinește prerogativele și atribuțiile de birou național în Consiliul Birourilor și deține calitatea de membru al acestuia.

BNAA are ca principale atribuții, cea de birou național auto - asigură apartenența Republicii Moldova la Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde” și îndeplinește obligațiile general recunoscute față de organizațiile autorizate din țările membre ale acestui sistem.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor de birou național auto, de organism de plată a despăgubirilor și de organism de compensare, BNAA va dispune de structuri proprii - *Fondul de protecție a victimelor străzii și Fondul de compensare*, prin contribuția tuturor membrilor, proporțional cu volumul primelor brute încasate din vânzarea contractelor RCA/Carte Verde. De asemenea se reglementează că asigurătorii licențiați pentru asigurarea obligatorie RCA externă vor fi autorizați să emită/ să transmită asiguraților certificatele de asigurare „Carte Verde” în format electronic (cu imprimarea pe suport de hârtie alb negru) conform modelelor aprobate de Consiliul Birourilor.

Proiectul prevede că auditul extern al BNAA va fi efectuat de către o entitatea de audit de renume internațional.

Atribuțiile BNAA din R.Moldova creează condițiile pentru realizarea unor analize de piață complete și pentru asigurarea unei dezvoltări continue.

4. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Actul normativ transpune dispozițiile Directivei 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 263 din 7 octombrie 2009.

Actul normativ transpune, de asemenea, la art.12, prevederile art.21 alin.(2) și art.181 alin.(3) din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Directiva Solvabilitate II).

5. Fundamentarea economico-financiara

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare suplimentare din contul bugetului de stat sau al CNPF.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a implementării prezentului proiect de lege, CNPF va elabora reglementările subordonate legii, în vederea armonizării și convergenței practicilor în materie.

Prin crearea acestui cadru normativ se asigură stabilitatea, predictibilitatea, precum și armonizarea și uniformizarea regimului cu practicile europene în materie.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Potrivit art.32 alin.(1)-(3) din Legea privind actele normative (nr.100/2017), proiectul de lege a fost remis spre avizare instituțiilor de resort, și supus consultărilor publice.

8. Constatările expertizei anticorupție

Potrivit art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege a fost remis Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție. Obiecțiile și propunerile înaintate au fost luate în considerare după caz la etapa de definitivare a proiectului și reflectate în sinteză.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Potrivit art.34 alin.(1) și art.36 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege a fost remis Centrului de Armonizare a Legislației pentru a fi supus expertizei de compatibilitate. Obiecțiile și propunerile înaintate au fost luate în considerare după caz la etapa de definitivare a proiectului și reflectate în sinteză.

10. Constatările expertizei juridice

Potrivit art.34 alin.(1) și art.37 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, proiectul de lege a fost remis Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice. Obiecțiile și propunerile înaintate au fost luate în considerare după caz la etapa de definitivare a proiectului și reflectate în sinteză.

11. Constatările altor expertize

Conform art. 1 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancaar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

Ministru

Dumitru BUDIANSCHI